YIL: 5 SAYI: 61 ŞUBAT 2026 AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

Bilim Dünyasında Bir ELAZIĞLI...

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ
ÇAYDAÇIRA

AYLIK KÜLTÜR-SANAT VE AKTÜEL DERGİ
YIL: 5 SAYI: 61
ŞUBAT 2026
İLK ÇIKIŞ TARİHİ: OCAK 2021

İMTİYAZ SAHİBİ ve
GENEL YAYIN YÖNETMENİ

YÜCEL ÇAKMAK
cakmakyucel@gmail.com

İSSN: 2980-1435

KATKIDA BULUNANLAR:
EKREM KATI (ELAZIĞ)
MURAT SEVİNÇ (İSTANBUL)
GÜRKAN ÖZENSOY (İSTANBUL)
BİLAL CİVELEK (İSTANBUL)
BEDRİ YÜCEL (ELAZIĞ)
OYA ORHAN (ELAZIĞ)
İLHAN KILIÇ (ALMANYA)
AYLA KOÇ (SİVAS)
AHMET TAHİR ERDEM (ANKARA)
İRFAN KARABULUT (İSTANBUL)
MUSTAFA DURĞUN (ELAZIĞ)
SELİM ŞENGÜL (ELAZIĞ)

YÜCEL ÇAKMAK

MERHABA

Elazığ'ın gurur duyacağı bir isim daha onur listemize daha eklendi.

2025 yılında dünyanın sayılı 5 bilim insanı arasında bir Elazığlı yer aldı. Elazığ'da doğan ve Fırat Üniversitesi'nden mezun olan **Prof. Dr. Sezgin Bakırdere**, Kutup araştırmalarındaki başarısıyla dikkat çekiyor.

Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi ve TÜBA Asosiye Üyesi Prof. Dr. Sezgin Bakırdere, 2022 yılında İngiliz Kraliyet ailesi tarafından desteklenen The **Royal Society of Chemistry (Kraliyet Kimya Topluluğu)** tarafından **"Fellow Member" (danışman üye)** unvanıyla taçlandırıldı.

Dünyanın sayılı bilim insanlarından olan Prof. Dr. Sezgin Bakırdere'den Elazığ'ın haberi ise Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın sosyal medyasında tebrik etmesiyle tanıdı. Dergimizin kapağını Prof. Dr. Sezgin Bakırdere'ye ayırarak, tanıtıcı bir dosya hazırladık.

Özbel Gazinosu ve eski adıyla **Aile Çay Bahçesi**'ne nostalji bir gezi düzenledik. Birçok okurumuzun anısının bulunduğu İlimizin bu güzide mekanını yeni nesile tanıtıyoruz.

Değerli Ağabeyim İş insanı **Hayrettin Karakaya** sayesinde iki kıymetli dost daha edindim. **Fatma Aras** ve **Aslıhan Tüylüoğlu**...

Yazar Şair Fatma Aras'ın mektuplarını yayınlamaya devam ediyoruz. Aslen **Palulu** olan Şair **Aslıhan Tüylüoğlu**'yla da bu sayıda güzel bir söyleşi yaptık.

Değerli büyüğümüz **Bedri Yücel**, bu sayıda 10. Yılını kutlayan Telmih Yayınları imtiyaz Sahibi Arkadaşımız **Talat Özer** ile görüştü. Bu keyifli sohbetimizi de bu sayıda okuyabilirsiniz.

Elâzığ meczuplarıyla tanınır. Elâzığ halkı onlara sahip çıkmış, hatta onları Veli olarak da görmüştür. Deli Cevdet, Deli Musto, Deli Recep, Aliye Bacı ve Trafik Memet bunlardan bir kaçıdır.

Zafranlı İsmail'i çoğunuz tanırsınız. O'da Elazığ'ın sevilen sahiplenen meczuplarındadır. Zafranlı İsmail'in hikayelerini okur musunuz?

Elazığ'da yaşanan kültürel ve sanatsal olayları yine **Çaydaçıra Dergisi**'nde dolu dolu takip edeceksiniz. Sağlıcakla kalınız.

HARPUT KALESİ

Kaleler içinde, Kartal Yuvası
Kartal bakışında, Elâzığ Ovası
Yiğitlerin harman olduğu yerdir
Taşır sırtında, atalar duası!

Harputlu, İstanbul Beyefendisi
Mertliğin, cihangirliğin kendisi
Hak ve hakikat yolunun bendesi
Şehitler, sıddıklar, âlimler duası...

Anadolu'nun erdemli Şehri
Akar vadilerinde, Fırat Nehri
Belek'te, Gaza meydanları mührü
Gün üstüne, erenlerin duası

Harput, atalardan mirastır bize
Türküsü, geçmişi anlatır bize
Efsane şehri, masaldır bize
Her misalde, Dede Korkut duası

Bedrettin KELEŞTİMUR

AİLE PARKI VE ÖZBEL GAZİNOSU

ÖZBEL Gazinosu ve Turistik Tesisleri

Yücel ÇAKMAK

Elazığlıların uğrak noktası olan, ailelerin günün yorgunluğunu attığı çay bahçesi olarak kullanılan park, havuzlarıyla ve devridaim yapan sularının serinliğiyle tercih edilen bir dinlenme merkezi olurken, basamaklı havuzlardaki ışıklar ve Elazığlı ünlü Heykeltıraş ve Ressam, Eğitimci Nurettin Orhan'ın eseri "Çayda Çıra Heykeli"yle de tanınırdı. Uzun yıllar çocuklu ailelerin tercih ettikleri bir mekân olması dolayısıyla "Aile Parkı" olarak bilinen park, Nurettin Orhan'ın eseri "Çayda Çıra Heykeli"nin meşhur hâle gelmesiyle de "Çayda Çıra Parkı" olarak adlandırılıp tanındı.

Daha sonra 1780'li yıllardan beri Ruslar'ın zulmüne karşı direnen Kırım Tatar Türk Halkı'nın Lideri Mustafa Cemiloğlu'nun SSCB Dönemi'nde verdiği bağımsızlık mücadelesine destek olarak Elazığ Belediye Başkanı H. Behçet Susmaz'ın İlk Dönemi (1977-1980)'nde Belediye Meclisi Kararıyla "Mustafa Cemiloğlu" ismi verilen park, şehrin en eski ve merkezî mekânlarından biri olarak sürekli ilgi odağı oldu…

Çocuklu ailelerin tercih ettiği "Aile Parkı" veya bir dönem de bilinen ismiyle "Çayda Çıra Parkı", gün boyu binlerce insanı ağırladı. Böylece geçmişten bugüne merkezî konumu ve tertiplenen etkinliklerle Elazığ'ın en hareketli ve gözde mekânı olan Aile / Çayda Çıra Parkı, sonraki ismiyle Mustafa Cemiloğlu Parkı, zamanla düzenlenen etkinliklerin azalmasıyla eski cazibesini kaybetmiş olmasına rağmen, yine de şehir merkezinde oluşu dolayısıyla rağbet görmeye devam etti…

Özbel Gazinosu

1970'li yıllarda Aile/Çayda Çıra Parkı'nın batı kısmına yapılan ve Özbel Gazinosu olarak adlandırılan kışlık bina, nişan, nikâh ve düğün benzeri toplu davetlerde hizmet verirken, parkın etkinliklerle faal bir bölümü durumuna geldi. Özbel Gazinosu, heykelin karşısındaki çay bahçesinin üst kısmında yeşillikler içinde elit mekandı. Yazları aile çay bahçesinde mahalli ve ulusal sanatçılar program yapardı. Elazığ'ın seçkin ailelerinin buluştuğu, dostlukların tazelendiği yerdi. Aynı zamanda her hafta sonu düzenlenen periyodik konserlerle Elazığ'a gelen Nuri Sesigüzel, Neşe Karaböcek, İzzet Altınmeşe, Celal Özer benzeri dönemin ünlü sanatçılarının gece konserleri verdiği nezih bir mekân olarak da yıllarca kabul gördü ve tanındı. Çocukluğunu Elazığ'da geçiren Yemek Uzmanı Yazar Sehrap Soysal (66), anılarında Özbel Gazinosu'ndan bahsederken, "Özbel Gazinosu'nda büyülenmiş gibi Erol Büyükburç izleyip Kamuran Akkor'la birlikte Dağlar Kızı Reyhan olmak demek, Elazığ biraz da." dedi.

Yolları Özbel'den geçti

Elazığlı birçok ses ve saz sanatçısı Aile Çay Bahçesi'nde ve Özbel Gazinosu'nda sahne almıştır. Gençlik yıllarında Gitar çalan Ali Kemal Akçay, 1968-69 yıllarında Elazığ Aile Parkı'nda zaman zaman ücretsiz konser verdiklerini belirterek, Hüseyin Sekü'yle de çalıştığını ve Sekü'nün org ile akordiyon çaldığını zaman zamanda solistlik yaptığını ifade etti.

Yılların Piyanisti Ziya Tunçtekin ise 1968 yılında Aile Çaybahçesi'nde bateri çaldığını dergimize açıklamıştı. İşve sanat hayatını İstanbul'da sürdüren Udi Av. Ziya Yalçın, 1968 yılında Aile Çay Bahçesi'nde Mahalli Sanatçı Hulusi Gökdemir ile Fuat

Harman'a sazıyla eşlik ettiğini yine dergimize verdiği röportajda söylemişti. Ziya Yalçın, 1973 yılında Cümbüşte Yavuz Ünlü, Bateride Ziya Tunçtekin, Kemanda Şentürk Yalçın, Klarnette Harputlu Mustafa'nın oluşturduğu saz ekibinde Uduyla yer aldığını da söylemişti.

Düğün Salonu oldu

Özbel Gazinosunda1970'li yıllarda düğün ve nişan törenleri de yapılmaya başlandı. 1980 yılında Elazığ Halk Eğitim Merkezi'nde düzenlenen Türk Halk Müziği Yarışmasında birinci olan Ömer Çapar, yarışma sonrası yıllarca Özbel Gazinosu'nda çalıştı. O yıllarda Elazığ'da düğün salonu olmadığını belirten Ömer Çapar, "Bir Orduevi bir de Özbel Gazinosunda düğün yapılıyordu. Bende yıllarca Özbel'de çalıştım. Son olarak Adalet Lojmanında oturan Hakimler müzik seslerinden rahatsız olup şikayetçi olduklarından kapandı." dedi. Özbel Gazinosu 1979 yılı başlarında kapandıktan sonra bina GİMA olarak hizmet verdi.

"Nikahımız kıyıldı"

Yazar Yıldız Sancak Çötelioğlu, Özbel Gazinosu'nun kendi ailelerinde yerinin çok özel ve anlamlı olduğunu ifade ederek, "Babam Saim Çötelioğlu'nu 1960 yılı şubat ayında kaybettik ve memleketimiz Elazığ'a döndük. O dönemde Elazığ Öğretmen Okulu karşısında Çayda Çıra Parkı adı ile bir park yapılmış ve işletmeye açılmıştı. O günün koşullarına göre çok güzel bir parktı. Yaz akşamları Elazığ'ın tanınmış aileleri, Elazığ'da görev yapan üst düzey yönetici ve aileleri sık sık akşam yemekleri için parka giderdi. Yaz ayları boyunca yerel ve tanınmış sanatçılar parkta programlar yapar ve programlara halkın ilgisi yoğun olurdu.
1970 yılında parkın üst tarafında Özbel Turistik Gazinosu açıldı. Özbel'den önce balolar,

nişanlar, düğünler Elazığ Orduevi'nin salonunda yapılırdı.
Özbel'in salonu, büyük pırıl pırıl bir salondu. Kardeşim Sema'nın ve benim nikah törenlerimizde Özbel'de yapıldı. Sema'nın 01.08.1968 günü Avukat Adnan Altıparmak ile nikahları Özbel'de kıyıldı. 30Nisan 1973 tarihinde bu kez benim Diş Tabibi Suha Sancak ile nikahımız Özbel'de kıyıldı." dedi.

HATIRLAYANLARIN DİLİNDEN BİR ŞEHİR

Elazığ'da yaklaşık 70'li yıllarda, bugün anlatıldığında sadece bir zaman dilimi değil, bir duruş olarak hatırlanır, o yılları yaşamış insanların adeta anlatırken sesi değişir. Çünkü aile çay bahçesi hatırlayanlar için bir mekândan çok daha fazlasıdır. Şöyle diyorlar gözleri dolarak; *'Aile çay bahçesine giderken özel olarak hazırlanırdık'* diye anlatıyor dönemin müdavimlerinden emekli öğretmen M.A. (74)

Babam anneme akşam çaya gidiyoruz dedimi, evde tatlı bir telaş başlardı. Orası evden sonra en güvenli bir yerdi, Aile çay bahçesi Elazığlı ailelerin akşamla kurduğu en temiz bağdı. Gençler için ise sessiz bir heyecanın adresiydi.

GÜRKAN ÖZENSOY

'Eşim ile ilk kez orada göz göze geldik.' diyor bugün 50 yılı geride bırakan bir evliliğin sahibi F.K. (71)

Ne konuşmak vardı, ne yaklaşmak.

Anneler bakardı, büyükler tartardı

Ama herkes her şeyi anlardı.

Çay bardaklarının tınısı, çocuk sesleri, hafif bir rüzgâr. Kimse acele etmezdi. Çünkü ELAZIĞ o yıllarda akşamlarını da ağırdan alırdı Gecenin ilerleyen saatlerinde de Özbel Gazinosu normal gazino mekânından çok daha fazlasıdır. '*Müziğin ve saygının aynı çatı altında buluştuğu nadir yerlerden biriydi. Özbel'de alkış bile ölçülüydü'* diye hatırlıyor eski bir esnaf olan H.Y. (76).

Sanatçı sahnede bağırmazdı, seyirci taşkınlık yapmazdı, Elazığlı dinlerdi.

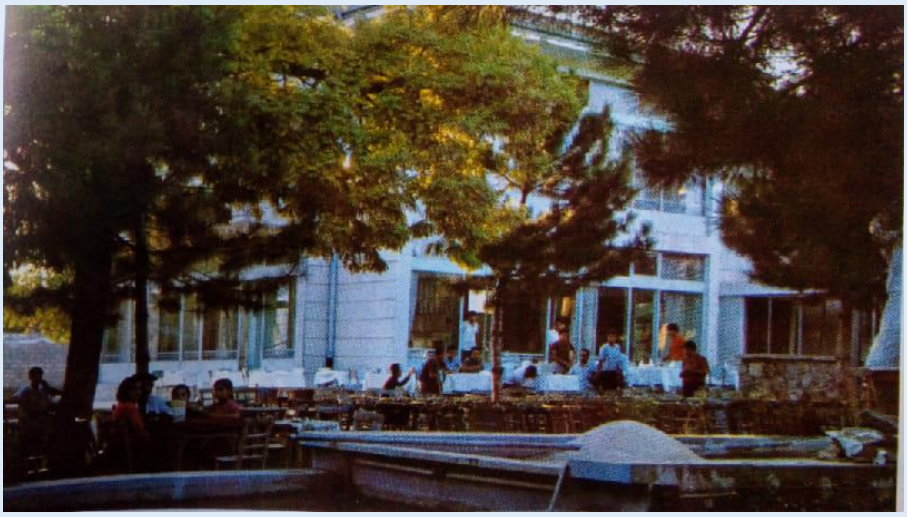
Özbel gazinosunda sahne alan sanatçılar Elazığ seyircisini başka şehirlerde anlatırlardı. Çünkü buradaki seyirci sessiz ama derindi. *'Bir sanatçı sahneden inip masamıza gelip teşekkür etmişti'* o gecelere tanıklık eden R.S. (69).

Elazığ'da şarkı söylemek kolay değil demişti, haklıydı, çünkü herkes ne söylediğini ve ne dinlediğini bilirdi.

Özbel'de bazen bir türkü, bazen sahneye bırakılan tek bir çiçek konuşulurdu günlerce. O anlar abartılmadan yaşanır, yıllar sonra bile aynı sadelikte anlatılırdı.

Aile çay bahçesi gündüzün terbisini, Özbel gazinosu gecenin zarafetini temsil ediyordu. Bu iki mekân ELAZIĞ'IN SOSYAL HAYATINI OLDUĞU KADAR İNSAN İLİŞKİLERİNDEKİ ÖLÇÜYÜ DE ŞEKİLLENDİRİRDİ.

Bugün o mekanlar yok artık, ama tanıklar hala burada ve onların anlattıkları bize şunu

söylüyor Bu şehrin hafızası beton ile değil insan ile ayakta durur. Son olarak ta şunu söyleyelim. BU YAŞANANLAR GEÇMİŞE ÖZLEM DEĞİL, ELAZIĞ'IN KENDİ DEĞERLERİNE TUTTUĞU BİR AYNADIR.

Sürçi lisan ettiysek affola…

Kaya’yı rahmetle anıyoruz

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden emekli olduktan sonra akademik hayatını Munzur Üniversitesi'nde sürdüren ve Elazığ sosyal ve kültürel hayatına önemli hizmetlerde bulunan Dr. Hüsamettin Kaya, tedavi gördüğü hastanede yaşamını yitirdi. Uzun süredir Fırat Üniversitesi Hastanesi Onkoloji Bölümü'nde tedavi görmekte olan Dr. Hüsamettin Kaya, yapılan tüm müdahalelere rağmen kurtarılamayarak hayatını kaybetti. Hastane sürecinde yakınları ve sevenleri tarafından yalnız bırakılmayan Kaya'nın vefatı, akademi ve basın camiasında üzüntüyle karşılandı.

Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyeliği görevinden emekli olmasının ardından akademik çalışmalarına Munzur Üniversitesi'nde devam eden Kaya, sivil toplum kuruluşlarında aldığı görevler ve şehir için yürüttüğü mücadele ile tanınıyordu. Kentte yayın yapan birçok gazetede köşe yazarlığı yapan ve aktif görevler üstlenen Kaya, bölgenin sevilen isimleri arasında yer alıyordu.

Merhum Hüsamettin Kaya'ya Allah'tan rahmet; kederli ailesine, yakınlarına ve tüm sevenlerine başsağlığı ve sabır diliyoruz…

Dünyanın sayılı bilim insanları arasında bir Elazığlı da yer alıyor.

Türkiye'nin Gururu: Bakırdere

Kutup araştırmalarındaki başarısıyla dikkat çeken Prof. Dr. Sezgin Bakırdere, bilimsel alanda 2025 yılında dünyanın sayılı 5 bilim insanı arasında yer alıyor.

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Elazığ bilim, kültür ve sanat alanında yetiştirdiği ünlü isimlerine bir yenisini daha ekledi. Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır'ın sosyal medyasında tebrik etmesiyle gündeme gelen Elazığlı bilim insanı Prof. Dr. Sezgin Bakırdere, Kimya alanında dünyanın sayılı bilim insanlarından biri.

Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır, kutup araştırmalarına sunduğu katkılarla dünya çapında ses getiren Elazığlı bilim insanı Prof. Dr. Sezgin Bakırdere ve ekibini tebrik etmişti. Yıldız Teknik Üniversitesi Öğretim Üyesi ve TÜBA Asosiye Üyesi Prof. Dr. Sezgin Bakırdere'nin kutup araştırmalarındaki başarısına dikkat çekti. Bakan Kacır, "Kutup araştırmalarımıza önemli katkılar sunan hemşehrimiz Prof. Dr. Sezgin Bakırdere ve ekibini tebrik ediyorum. Ülkemizde alanında dünyanın en iyisi bilim insanlarımız var." ifadelerini kullanarak, Türk biliminin küresel gücüne vurgu yapmıştı.

Antarktika'daki kirlilik mercek altında

TÜBİTAK'ın "KUTUP-1001" isimli çağrısı kapsamında desteklemeye karar verdiği projeler arasında "İnorganik ve Organik Kirleticilerin Antarktika Bölgesindeki Penguen/Fok Dışkısı ve Okyanus Suyu Örneklerinde Eser Seviyelerde Yüksek Doğruluk ve Duyarlılıkla Tayinleri" de bulunuyor.

Proje yürütücüsü Yıldız Teknik Üniversitesinde görevli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Sezgin Bakırdere, çalışmanın detaylarını anlattı.

Dünyanın geçmişiyle ilgili gizemlerin çözülebileceği tek yer olan kutupların, yıllardır bilim insanlarının ilgisini çektiğini belirten Bakırdere, birçok araştırma projesinin bu noktalarda titizlikle yürütüldüğünü söyledi. Bakırdere, stratejik açıdan önemli araştırmaların, ülkelerin bilim kulvarındaki uluslararası rekabet alanlarından biri haline geldiğini ifade etti.

Son yıllarda Türkiye kaynaklı birçok araştırmanın da Antarktika'da uygulandığını ve bu çalışmaların saygın dergilerde kaleme alındığını dile getiren Bakırdere, "Araştırma ekibimiz, kutup çalışmaları konusunda çok heyecanlı. Başarıyla tamamladığımız KUTUP-1001 kapsamında etki faktörü yüksek, uluslararası saygın dergilerde 12 bilimsel çalışma yayınladık." diye konuştu.

Sayılı bilim adamları arasında

Uluslararası akademik performans platformu ScholarGPS'in 2025 sonuçlarına göre, Prof. Dr. Sezgin Bakırdere'nin akademik başarıları şunlar:

■ Atomic Absorption Spectroscopy alanında dünya genelinde 1.440 bilim insanı arasında 1'inci

■ Atomic Spectroscopy alanında 10.797 bilim insanı arasında 1'inci

■ Gas Chromatography-Mass Spectrometry alanında 13.803 bilim insanı arasında 2'nci

■ Environmental Monitoring alanında 17.866 bilim insanı arasında 3'üncü

■ Solid Phase Extraction alanında 6.627 bilim insanı arasında 4'üncü

■ Food Composition Data alanında ise 5'inci.

Prof. Dr. Sezgin Bakırdere kimdir?

1 Haziran 1980'de Elazığ'da doğdu. Fırat Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Kimya Bölümü'nden 2001'de mezun olduktan sonra analitik kimya anabilim dalında yüksek lisansını 2003'te tamamladı. 2009'da Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde doktora eğitimini tamamlayan Bakırdere, doktora eğitiminin bir kısmını Kanada Ulusal Araştırma Merkezi'nde sürdürdü. 2012'de doçent, 2017'de profesör unvanını aldı.

1'i TÜSEB, 27'si TÜBİTAK projesi olmak üzere toplam 47 bilimsel araştırma projesinde yürütücü, araştırmacı ve danışman olarak görev aldı. Uluslararası saygın dergilerde yayınlanan 279 makaleye, uluslararası saygın yayınevlerince basılan 2 kitaba, ulusal/uluslararası sempozyumlarda sunulan 183 bildiriye ve 2022 yılına ait ulusal bir patente sahip. Prof. Bakırdere'nin güncel H-indexi 31olup toplam bilimsel yayınlarının aldığı toplam alıntılama sayısı 3419'dur. Yaptığı çalışmalar ile ulusal/uluslararası platformlardan 2019 Yılı ODTÜ Prof. Dr. Mustafa N. PARLAR Eğitim ve Araştırma Vakfı Araştırma Teşvik Ödülü ve 6 adet TÜBİTAK 2242-Üniversite Öğrencileri Araştırma Proje Yarışması'nda akademik danışman olarak Türkiye ve bölge geneli birincilik ve ikincilik ödülleri olmak üzere toplam 16 ödül kazanan Dr. Bakırdere 2015 yılında seçildiği TÜBA Asosye Üyeliğinin yanında dünya genelinde 200 üyesi bulunan Küresel Genç Akademi üyeliğine 2018 yılında seçildi.

Prof. Dr. Sezgin Bakırdere'nin kimya alanında yaptığı akademik çalışmaları, İngiliz Kraliyet ailesi tarafından desteklenen The Royal Society of Chemistry (Kraliyet Kimya Topluluğu) tarafından 2022 yılında "Fellow Member" (danışman üye) unvanıyla taçlandırıldı. Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) Kimya Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Bakırdere, analitik kimya alanında yaptığı uluslararası çalışmalar nedeniyle bu unvana layık görüldü.

Akademik hayatına Yıldız Teknik Üniversitesi Kimya Bölümü'nde devam eden Prof. Bakırdere 8'i devam eden 27 yüksek lisans ve yine 8'i devam eden 17 doktora tez çalışmasında danışman /eş danışmanlık görevlerini yürütüyor. Türlendirme çalışmaları, endokrin bozucu maddelerin tayini, aflatoksin tayini, atom tuzaklama gibi pek çok alanda çalışmalarını sürdürüyor.

ELAZIĞ'A MEKTUP

‘Şiiri Özlüyorum’ dergisi imtiyaz sahibi Sevgili Fuat Çiftçi ve yazar sevgili Seçkin Zengin'in "Kentlere Mektup" projesinde Elazığ'a da yer verildi. Elâzığ’a gittim, gördüm, dokundum ve yazdım. Mektubumu buraya bırakıyorum.

TARİH GERÇEĞİ ÖRTMEZ

Sevgili Elazığ, ben Iğdır’da doğdum… Aras’ın serin sabahlarında büyüdüm. Ağrı Dağının karlı başı gibi asiydim ama çocukluğumun sokakları, dut ağaçlarının altında oynanan sessiz oyunlarla doluydu.

Güneşin Aras’ın yüzüne vurduğu her sabah, içimde bilinmeyen bir yolun çağrısı gibi büyür dururdu. Belki de bu yüzden her şehirde bir iz arar oldum, her durakta kendimle karşılaşmak ister gibi dolandım.

FATMA ARAS

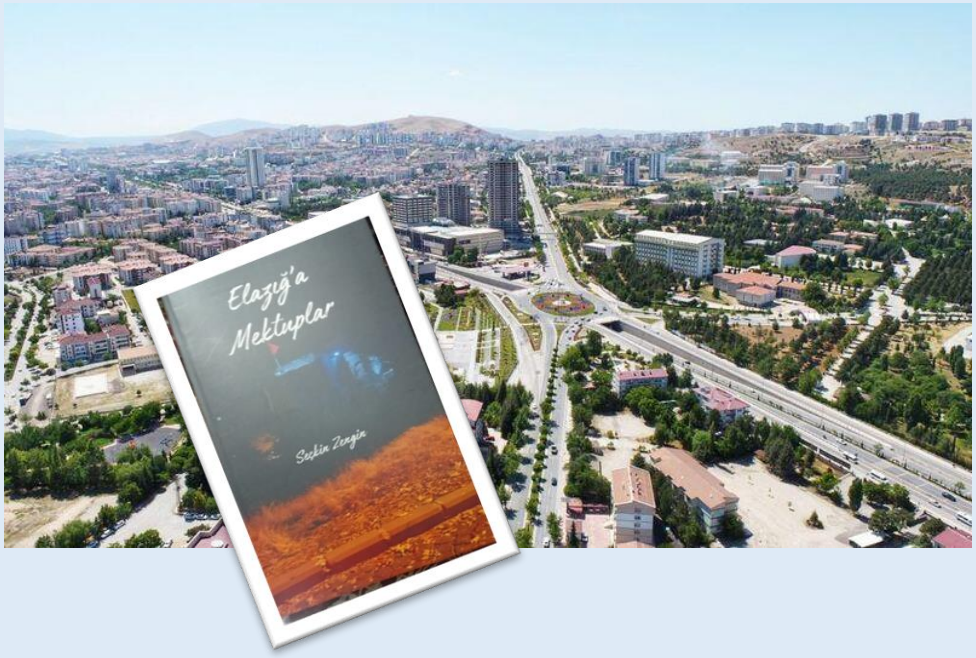
Iğdır’a seneler sonra arkadaşım Aslıhan Tüylüoğlu’nu götürdüm. Hep derdim bir gün oralara gideceğiz. Yolculuk dolu bir yıl oldu. Şiir yolumuz kesişmişti. Sonra da o beni çok bilmediği memleketine getirdi. Böylece seni tanıdım Elazığ…

Sana bu sene iki kez geldim bir ay arayla. İkinci kez geldiğimde yalnızca bir şehir değil, bir şiirin nefesiydin. 6. Kitap Fuarı’nda bulunmak, bana yalnızca kelimeleri değil, kalpten kalbe giden yolları da hatırlattı.

Harput’un yıllara meydan okuyan taşlarında sustum, Palu’nun göğsünde derin bir nefes aldım. Bu toprakların sessizliğiyle konuştum içimden.

Sevgili Elazığ, Senin kurtuluş günün yok çünkü sen hiç esaret görmedin. Koynunda sakladığın Balak Gazi gibi kahramanlarınla ne güzel bir onur ne büyük bir direniş bu… Bu yüzden belki de seninle konuşurken daha az kelime, daha çok gönül dili kullanmalı insan. Çünkü sen kalemle değil, kalple anlatılabilirsin.

Kenti gezerken, Fırat’ın kıyısında durdum, düşündüm, kendi nehrim Aras’ın akışını mı buldum bilmem ama bazı şehirler bizi içine alır da biz oraya aitmişiz gibi hissederiz ya, sen de öylesin Elazığ. Sana bakarken bir memleketi değil, asırlardır gururla atan bir yüreği görüyordum. Anladım ki, seninle kurulan her bağ, insanın kalbine bir pencere açıyor. Yüzyıllar boyunca düşmana geçit vermeyen, ama umuda bir nefeslik yer açan bu şehirde, insan, kendini hem korur hem de açığa vurur.

Bir türbe gibi sustum yollarda. Bir türkü gibi dolandım. Ey Elazığ, duydun mu içimin derin sesini? Kalemim titriyor seni anlatırken çünkü biliyorum ki her harfimle bir parçamı bırakıyorum sende. Harput’un taşları altında susan tarihin, Palu’nun dağlarına sinmiş efsanelerin, Fırat’ın kıyısında susarak akan Keban Barajın, geçmişimi kuşatıyor.

Bütün görkemin tarihinden gelmiyordu sadece; o tarihi yapan insanlarından geliyordu, Senin evlatlarınla tanışmak, onlardan biriymişim gibi kabul görmek, yürekten sarılmak ne güzelmiş. Bir kahve ikramının ardına gizlenmiş sıcacık cümleler, bir sofrada paylaşılan hikâyeler…
Seni Elazığ yapan sadece toprağın, suyun, kalen değil, insanının yüreğidir. Kitapların, fuarların, türbelerin kadar, kapısı açık evlerin, gönlü geniş insanlarınla büyüktü adın.
Sadece fuar alanında değil, evlerde, çay ocaklarında, sofralarda gördüm misafirperverliğin en sahicisini. Bu yüzden seni anlatmak yetmez, seni hissettirmeli. İşte ben bu satırları yalnızca yazmıyorum; seni de yüreğime yazıyorum.
İkinci gelişimde artık bir misafir değildim. Sana dokunan her taşta, geçmişimden bir ses

buldum. Hayrettin Karakaya gibi gönlü geniş insanlar sayesinde Elazığ'ın şehir yüzünü değil, içtenliğini yaşadım. Aslıhan'ın kuzenlerinden, dostlarına, adını bilmediğim ama yüzü tebessüm dolu nice insana kadar herkes, bu şehri şehir yapan birer canlı şiir gibiydi.
Sevgili Elazığ, bazı arkadaşlıklar yön açar, yol açar. Aslıhan Tüylüoğlu ile sana ikinci gelişimiz de öyle oldu. Bilirsin, bir evin kapısından içeri girdiğinizde sadece gövdenizle değil, kalbinizle ağırlanırsınız. Biz de böyle birkaç eve konuk olduk. Hayrettin Bey'in kardeşleri ve oğulları, bizi sadece bir misafir gibi değil, yüreklerinin bir köşesi gibi karşıladılar. İlk gülümseme, insanın içini ısıtan bir söz kadar kıymetliydi. Her biri, sıcak bir Anadolu akşamı gibiydi.
Sözlerde içtenliğin en duru hali vardı. Göz göze gelişlerimizde, sofrada uzatılan bir tabakta, yapılan her ikramda bin yıllık bir geleneğin ağırlığı vardı. Misafire saygı, dosta sahip çıkmak, küçük inceliklerle dolu davranışlar, ruhumuzda ışıyan izler bıraktı. Yemek masası sohbetlerinde, her biri, bir cümleyi tamamlayan anlamlar taşıyordu. Bir bardak çaydan, bir tabak yemekten öte, bir duygunun, bir sahiplenmenin diliydi konuşulan. Öylesine değil, gönülden hazırlanmıştı her şey. Kapının cırıltısı bile sanki "Hoş geldiniz" diyordu.
Sevgili Elazığ, Bir şehir ancak bu kadar şiir olabilir. Dağlarının duruşunda bir ağıt, ovalarında bir dua, bitmeyen bir hasret var sende. En çok da Harput'ta... Arap Baba Türbesi'nin eşiğinde dururken içimde bir şey kırıldı, bir şey onarıldı. Iğdır'da ağlatılan çocukluğumu, Harput'ta dua ederken buldum. Arap Baba'nın huzurunda konuşmaya başladı çocukluğum. Harput'un taşları altında susan tarihin, Palu'nun dağlarına sinmiş efsanelerin, Fırat'ın kıyısında susarak akan duaların kalbimi iyileştirmişti orada.
Sana yazdığım bu mektubu aslında sadece sana değil, kendime de yazıyorum. Çünkü beni bir adım daha kendime yaklaştırdın. Dostluğu hatırlattın. Elazığ'ın taş sokaklarında, Palu'nun kadim hikâyelerinde, Harput'un rüzgârında kendime dair ne varsa topladım. Şiir oldu her dokunuş.
Anladım ki insan bazen sadece doğduğu yere değil, ruhunun yankı bulduğu yere de ait hisseder. O yer senin gibi gönlü geniş coğrafyalardır Elazığ…

Sana bu son gelişim belki, bir şiir gibi yazıldın göğsüme. Senin göğünde sadece tarih değil, insanlık da yankılanıyor. Ben buradan dönerken, bir kitabın son sayfası değil, yeni bir dostluğun ilk satırlarını götürüyorum yanımda.
Hoşça kal Elazığ, suskun taşlarına yükledim yüreğimi, bir mendil gibi serdim içimi Arap Baba, Beşikli Baba ve Harput'un kutlu yapılarına.

Fırat'ta bir doğumu izlemiştim. Murat, Karasu, Munzur Nehri ve Peri Çayı; üç nehir, bir çay birleşip Keban'ın karnından Fırat'ı doğuruyordu. Sanki doğan bendim. İzlerken gökkuşağının altından geçiyordum. Çocukken dedikleri gibi gökkuşağının altından geçtiğim için dilediğim dilekler oluyordu bir bir sanki. İçimin derinliklerinde eksik kalan bir şeyler tamamlandı. Kırılan yerlerim onarıldı seninle. Kalbim kayalıklarına oyulan kalelerin gibi korungandı ve Ağrı dağı gibi soylu ve dağlı ruhumun eşiydin. Umarım unutmazsın beni ve hep bir tebessüm olarak kalırsın yüreğimde.
Sevgiyle. İçtenlikle…

BEKLEYİŞ

OYA ORHAN

Tahta çerçeveli pencerenin çatlak camına değen yağmur damlalarını sayıyordu. İçi açılıyordu, gün sayıyordu. Kırkyamadan yaptığı sedir örtüsünü eliyle düzeltti yüreği kavruk ana, yan yana dikilmiş bir örtüden ibaret değildi. Bir aile gibi ayrı ayrı ama bir bütünü oluşturan parçalardan ibaretti. Bir araya getiren bir bağ vardı. Sevgi merhamet sadakat ile bağlanan parçalar. Sarsılmaz bir bağ ile bağlı ailemizdi.

Baba, cebine gizliden harçlık bıraktığı çocuğu gelecek diye heyecanlıydı. Gün sayıyordu geniş bir sofranın etrafında oturulacak günü bekliyordu, belki askerden gelen oğlunu belki uzak diyarlarda okumaya giden çocuğunu, belki eli ekmek tutan bir evladını bekliyordu. Bin bir zahmetle örüp astığı dantel perdeyi yıkayıp asmıştı cama, teneke kutuya ektiği sardunyayı sulayıp, yaprağına sevgiyle dokunmuştu ana, İçindeki acıları öyle dindiriyordu belki, Tesbihine çekip üflediği dualara bir yenisini eklemişti.

Gün sayıyordu... O da evladına kavuşma hayaliyle iki katlı evlerinin üst katına inip çıkmak zor olsa da yılların alışkanlığı ile gün sayıyordu. Nasıldı değişmiş miydi yüzü diye zihninden geçirmişti bir an, özlemek başka hasret başkaydı. İçinde anlaşılmaz bir sızı gibiydi. Kokusunu hatırlıyordu şimdi burnunda tütüyordu evlat kokusu. Burnumun direği sızladı der gibi baktı can yoldaşına, Sütüm helal olsun deyip göndermişti gurbete, yüreğine taş basmayı öğretmişti hayat ona. İki kişiydiler, iki hayat, iki nefes. Evladı gelince kapılar açılacak, evleri dolacaktı. Yüreğini ne acılara açmıştı kim bilir. Dayanacak gücünü kavuşma hayaliyle kocaman yüreğinden alıyordu. Ne hastalıkları ne acıları bağrında beslemişti bu yürek yangını nasıl dile getirecekti. Az sonra bir türkü dökülecekti buğulu camdan bakarken. Kucağında ninni söylerken söylediği o melodi yürek yangınını dindirecek miydi? Giderken boynuna astığı dua duruyor muydu diye düşünürken çayın kokusu odaya yayılmıştı. Ana yüreği ne dayanıklıydı, nelere göğüs germişti bir tek bu hasrete dayanamıyordu, yağmur damlaları nasıl da hızlanmıştı. Her damla yüreklerine yağıyordu. Beklemek zamanın kendisiydi saat nasıl geçiyordu saatin tik tak sesi, sobanın yanında yatan kedinin mırıltısıyla karışmıştı. Gözlerine fer gelmişti, yüreğine ferahlık. İki şişle ördüğü örgüsü pencerenin önündeki sedirde bir satır daha örülmeyi bekliyordu, küçük el radyosunu çıt diye açtı haberleri dinlemek için baba. Evde bir sesti çocukların sesine benzer bir ses arıyordu belki o radyoda, Hatıralarla yaşıyorlardı. Dün gözleri iyi görmediği için ipliği iğneye takamayan ananın gözlerine ışık gelmişti. Sarılıp hasret gidereceklerdi. Çalışıp gönderdiği parayı harcamayıp duvardaki asılı Kur'an'ı kabına koymuşlardı. Nasıl kıyıp harcarız evladın parasını diye ikisi de aynı düşünmüşlerdi. Kapının arkasında asılı pantolonun cebinden kaç kez harçlık vermişti kim bilir evladına Ne yokluk geçirmişlerdi beraber, şimdi hep beraber yer sofrasına besmele ile oturmayı hayal ediyorlardı. Ne sohbetler edilecekti, neler yenilecekti özlediği burnunda tüten anne yemeklerini nasıl özlediğini anlatacaktı evlat, ama anne her sofrada o yokken boğazından geçmeyen lokmaları söylemeyecekti. İki başı oyalı yazmasının oyalarını hasretinden kaşlarına dökmeyen ana içine neler döküyordu. Rüyasında tren görmüştü ana, hayra yordu camdan gözünü ayırmayan baba. Tez zamanda bir haber diye hayra yorulan bir rüya değil miydi hayat... Gözlerini uyku bürümüştü geceden uykusuz gözler. Hayırla gel deyip çevirmeli telefonu kapattıktan sonraki uykusuzluktu bu. Bir güvercin uykusuydu bir saniyelik. Yürekleriyle uyurdu ana babalar. Hep ıslaktır gözleri, belki sobanın dumanından belki hasretten. Bir bekleyişti son durakta inip gelecekti evlat belki bir bayramda belki bir düğünde. Sımsıkı sarılmak içindi hep bu bekleyiş, hasret geçer miydi sarılsalar Yanındayken de özleniyordu can parçası...

Aynı memleket gibi hasreti bitmek bilmez. Evlat gibiydi vatan. Tırnağına zarar gelse canımız acıyordu. Yağmur durup güneş açınca gelecekti evlat. Sevinç göz yaşları yağmurun yerini alacaktı. Elini öpmek için eğilirken evlat sonsuz bir huzur ile sımsıkı sarılacaklardı. Saat tam yüreğinin dediği saatti...

Valizde annesinin sevdiği ekmeği, babasının sevdiği kokulu elmayı unutmamıştı evlat. Gönülden gönüle bir yol vardı izlerini görmediğimiz ama hücrelerimize kadar işlediğini bildiğimiz bir yol. Tüm rüyaların hayra yorulması dileğiyle...

Kazı çalışmaları kış nedeniyle sona erdi

7500 yıllık mühür bulundu

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ'da gerçekleştirilen arkeolojik kazılarda, Tadım Kalesi ve Höyüğü'nde yedi bin 500 yıllık bir taş mühür keşfedildi. Bu bulgu, bölgenin tarihine önemli katkılarda bulunuyor.

Kültür ve Turizm Bakanlığı ve Valilik destekleriyle, Elazığ Müze Müdürlüğü ve İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün koordinasyonunda geçen yıl başlatılan kazı çalışmaları, kış koşulları nedeniyle sona erdi. Merkeze bağlı Tadım köyündeki kale ve höyükte gerçekleştirilen kazılar, bölgedeki tarihi eserlerin gün yüzüne çıkarılmasına olanak sağladı.

Bakanlık tarafından "Geleceğe Miras Projesi" çerçevesinde yürütülen çalışmalarda, bugüne dek üç kutsal ocak, Nahçıvan tipli karaz çömlekler, günlük yaşamda kullanılan aletler, ok uçları, stilize heykelcikler, geometrik bezemeli tek kulplu testi ve dağ keçisi figürlü çömlekler gibi birçok eser gün yüzüne çıkarıldı. Ayrıca, Geç Kalkolitik ve Erken Tunç dönemine ait 160×130 santimetre boyutlarında "boğa başlı sunak" da keşifler arasında yer aldı.

Elazığ Arkeoloji Etnografya Müzesi'nde korunuyor

Yedi bin 500 yıllık taş mühür, Elazığ Arkeoloji Etnografya Müzesi'nde korunmaktadır. Kazılarda bulunan eserlerin etüt, envanter ve restorasyon çalışmaları, Elazığ Müze Müdürlüğü tarafından yıl boyunca sürdürülmektedir.

AA muhabirine konuşan Vali Numan Hatipoğlu, bu yıl kentte Tadım Kalesi ve Höyüğü, Harput ve Palu kaleleri ile Salkaya köyünde arkeolojik kazılar yapıldığını belirtti. Tadım Kalesi ve Höyüğü'nde üst katmanlarda Osmanlı, Selçuklu, Roma, Bizans ve M.Ö. 3500 yıllarına kadar uzanan buluntular elde edildiğini ifade eden Hatipoğlu, derinlemesine yapılan kazılarda elde edilen bulguların bölgenin

tarihini Neolitik Çağ'a kadar götürdüğünü aktardı.

Bölgedeki yaşam milattan önceye dayanıyor

Hatipoğlu, "Tadım Köyü'nde bulduğumuz materyaller arasında daha önce bölgede eşine rastlamadığımız bir taş mühür ortaya çıktı. Bu mührün sahiplik veya kimlik gibi unsurlarla ilgili olduğu değerlendiriliyor. Bu, bölgedeki medeniyetin yaklaşık M.Ö. 7500 yıllarına kadar uzandığını gösteriyor. Elde edilen buluntular, Elazığ'ın tarih boyunca önemli bir yerleşim merkezi olduğunu kanıtlıyor" dedi.

Salkaya köyündeki kazı çalışmaları sırasında, hayvan figürlerinin yer aldığı tarihi bir mozaik ile 70 metre güneyinde yer altı görüntüleme radarı ile tespit edilen bir Roma Hamamı'nın

bulunması, kentin tarihi zenginliğine katkı sağladığını belirten Hatipoğlu, gelecek yıl bu alandaki kazı çalışmalarını genişleteceklerini ifade etti. Ayrıca, vatandaşların bu bölgeye olan ilgisini artırmak amacıyla Pertek kara yolu üzerinde dinlenme alanları, bekleme yerleri, otopark ve satış alanları oluşturmayı planladıklarını da sözlerine ekledi.

2026 yılı için İl Özel İdaresi olarak bu yönde çalışmalar yapmayı düşündüklerini belirten Hatipoğlu, otopark ile mozaik alanına erişim için bir menfez yapılmasının da planlandığını vurguladı.

Palu Kalesi'nde gerçekleştirilen kazılarda Osmanlı dönemine tarihlenen bir karakol gün yüzüne çıkarıldı. Hatipoğlu, burada yapılan çevre düzenlemeleriyle kaya mezarlarının temizlenip ziyarete kısmi olarak açıldığını, ilerleyen süreçte Palu Kalesi'nde daha önemli arkeolojik bulgular elde edileceğini düşündüklerini dile getirdi. Ayrıca, aynı bölgede 50 metre uzunluğunda Urartu dönemine ait bir kale surunun ortaya çıkmasının da büyük bir öneme sahip olduğunu ifade etti.

Kazılarda elde edilen buluntular, Elazığ'ın zengin kültürel mirasını gözler önüne seriyor. Harput Kalesi'ndeki kazılar ise düzenli olarak sürdürülmekte ve burada Fetih Mescidi'nin yeniden inşa edilmesi planlanmaktadır. Ayrıca, Fırat Kalkınma Ajansı ve belediye iş birliğiyle bir karşılama merkezinin oluşturulması da 2026 yılı hedefleri arasında yer almaktadır.

“Türk Avazı” Gecesi büyük beğeni topladı

ÇAYDAÇIRA/ANKARA

Gazi Üniversitesi Konser Salonu’nda, Prof. Dr. Türker Eroğlu’nun yönetiminde “Türk Avazı” adlı program düzenlendi. Ankara’dan çok sayıda sivil toplum kuruluşu temsilcisi, bürokrat ve Elazığlı hemşerilerin katıldığı gece, yoğun ilgi gördü.

Türk dünyasından seçkin müzik örneklerinin sergilendiği program hem içerik hem de sahne performanslarıyla izleyicilerden tam not aldı.

Gecede, Şef Turgay Coşkun yönetimindeki orkestra ile Prof. Dr. Türker Eroğlu’nun öğrencilerinden oluşan koro başarılı bir performans sergiledi.

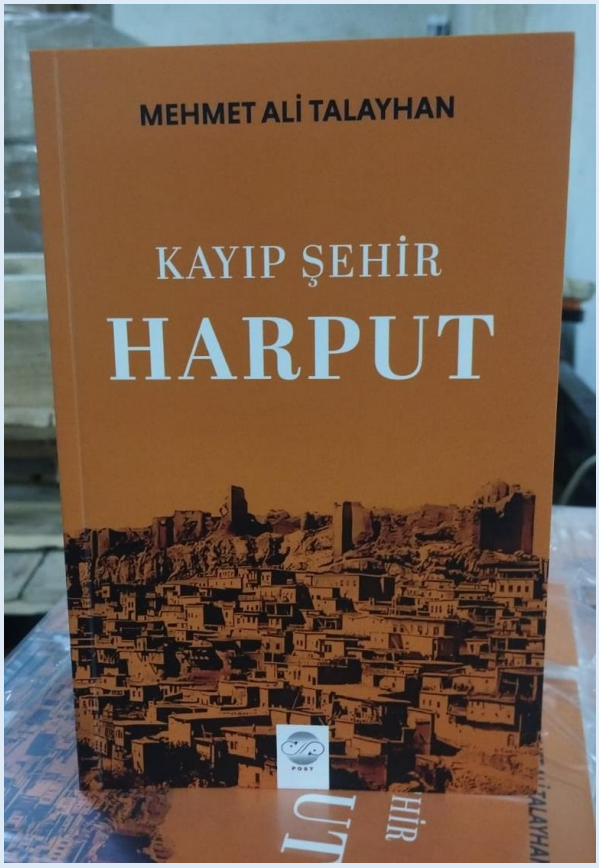

Ayrıca Ahmet Tuzlu, Hasan Öztürk, Ayaz Rahimzade ve Prof. Ömer Türkmenoğlu gibi değerli ses sanatçıları da sahne alarak geceye renk kattı. Sanatçıların icraları, salonu dolduran davetliler tarafından uzun süre alkışlandı.

Kültürel birlikteliği ve Türk dünyasının ortak müzik mirasını vurgulayan “Türk Avazı” programı, katılımcılar tarafından son derece başarılı bulunurken, benzer organizasyonların devam etmesi temennisiyle gece sona erdi.

Kayıp Şehir Harput'un kitabı yazıldı

Yazar Mehmet Ali Talayhan, Harput'u farklı bir anlatımla kitaplaştırdı. Tanıtım kitabından ziyade Harput'un bu kez karakter tahlili yapıldı.

ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Harput'u bütün yönleriyle tek bir kitapta anlatmak mümkün olmadığını belirten Yazar Mehmet Ali Talayhan, "Fakat böyle bir adımın gelecek nesiller için bir başlangıç olacağı umudu, insana cesaret verir." dedi.

Tarihi Harput'la ilgili yeni bir kitap daha okuyucuyla buluştu. Mehmet Ali Talayhan'ın 9. Kitabı olan "Kayıp Şehir: Harput" isimli kitap raflarda yerini aldı.

Harput'un bulunduğu coğrafyada nice kavimlere yön vermiş, medeniyetler kurmuş, Türk milletinin tarihinde mümtaz bir yer edindiğini ifade eden Yazar Mehmet Ali Talayhan, "Harput yalnızca bir yerleşim yeri değil; aynı zamanda bir hafızadır. Bir millete kimlik kazandıran hatıraların, acıların, sevinçlerin ve köklü bir kültürel birikimin taşıyıcısıdır.

Böyle bir şehir üzerine eser hazırlamak, sadece uzun bir çalışma değil; sabır, emek ve aynı zamanda gönül ister. Harput'un taşına, toprağına, kümbetlerine, minarelerine ibretle bakan herkes bilir ki, bu şehrin ruhuna tercüman olmak kolay değildir. İnsan, burada yaşananlara kayıtsız kalamaz; çünkü kayıtsızlık, vatan sevgisiyle bağdaşmadığı gibi bu topraklarda biriken hikâyelere de haksızlık olur.

Tarih boyunca birçok medeniyetin iz bıraktığı Harput, kendine özgü bir kültürü yüzyıllar boyu yaşatmayı başarmış, varlığını bir miras olarak günümüze taşımıştır. Bugün şehir fiziken aramızda olmasa da ardında bıraktığı kültür hâlâ canlıdır; türkülerde, hatıralarda, hikâyelerde yaşamaya devam eder. Bu eser de o mirası anlama çabasının bir ürünüdür.

Elbette Harput'u bütün yönleriyle tek bir kitapta anlatmak mümkün değildir; fakat böyle bir adımın gelecek nesiller için bir başlangıç olacağı umudu, insana cesaret verir.

Eğer okuyucu, sayfalar arasında dolaşırken Harput'un nefesini biraz olsun hissedebilirse, bu kitap amacına ulaşmış demektir." dedi.

Post Yayınevinden çıkan kitapta Harput'un tarihsel süreci, Harput'ta bulunan tarihi eserler, camiler, kiliseler, türbeler, Harput'ta yaşayan din adamları, şairler ve meczupları anlatılıyor.

Mehmet Ali Talayhan

1955 yılında dünyaya gelen Mehmet Ali Talayhan, çocukluk yıllarından itibaren tarihe ve mekânların taşıdığı hatıralara ilgi duyan bir kişilik olarak yetişti. Genç yaşlarda okuma ve araştırma merakıyla şekillenen bu ilgi, onu öğretmenlik mesleğine yönlendirdi. Türkiye'nin farklı bölgelerinde kırk beş yıl boyunca tarih öğretmeni olarak görev yapan Talayhan, meslek hayatı boyunca nesiller boyu öğrencinin düşünce dünyasına katkı sundu. Öğretmenlik kariyerini yalnızca bir meslek olarak değil, geçmişi geleceğe aktarma sorumluluğu olarak gördü. Yıldız Hanım ile evli olan Talayhan üç çocuk ve altı torun sahibi.

Çeşitli gazete ve dergilerde yayımlanan yazılarıyla düşünce ve gözlemlerini geniş kitlelere ulaştıran Talayhan, kalemiyle tarihsel bilgiyi yaşanmışlıkların dokusuna nakşetmeyi başardı. Seyahat yazıları zamanla onun karakteristik üslubunun önemli bir parçası hâline geldi. Gittiği coğrafyaların sessiz tanıklığını, mekânın saklı hafızasını ve zaman içindeki dönüşümünü metinlerine ustalıkla yansıttı.

Yayınlanmış Eserleri

Hicaz Seyahati (Alaska Yayınları)
Nevşehir ve Efsunlu Vadiler (Alaska Yayınları)
Harput'a Hoyrat (Alaska Yayınları)
Mehmet Genç'in İzindeki Yolcu;
Ahmet Cihan (Babıali Kültür Yayıncılığı)
Zamanın İzinde (Post Yayınevi, 2024)
Portreler, Hatırlar ve Kitaplar (Post Yayınevi, 2024)
Uzak Şehir (Mardin Güzellemesi) (Post Yayınevi, 2024)
Babil'den Sonra (Roman) (Post Yayınevi, 2024)

Bir zamanlar Elazığ'da tarım

Türkiye, Cumhuriyetin ilan edildiği 1923'ten 2000'li yıllara kadar, bir tarım ve hayvancılık ülkesi olarak, tarım ürünleri ihracatı yapan ve de dünyada tarımda, kendi kendine yeten bir ülke oldu. Eski Türkiye'de tüm Anadolu kentleri öncelikle bir tarım ve hayvancılık kenti olmakla birlikte Türkiye'nin tahıl ve hayvancılık ihtiyacının yüzde 90'nı Doğu Anadolu'dan sağlanırdı.

Bu bağlamda doğup büyüdüğüm Elazığ'ın da ekonomisi büyük ölçüde tarım ve hayvancılığa dayanırdı. Aslında benim nesiller İkinci Dünya Savaşı ve arkasından gelen zor yılların

SEVİM ANAGÖR

çocuklarıyız. Pek çok dünya ülkesinde çocuklar açlıktan kırılırken, bizin kuşak, Elazığ'ın zengin tarımsal ve hayvansal ürünlerinin bereketi içinde doğup büyüdük. Tarım ülkenin olduğu kadar Elazığ'ın da varlığını sürdürmesinde ve ekonomisinin gelişmesinde en önemli üretim faktörlerinden biriydi. Bizler Elazığ ovasının (Ulu Ova), yeşil denizleri andıran, sulak ekin tarlalarının, zengin bitkisel üretimine ve bereketine yakından tanıklık ettik. Nüfusunun çoğunluğu çiftçi olduğu gibi şehrin merkezinde yaşayan ailelerin de mutlaka bir bahçesi, bağı ya da tarlası olurdu.

Elazığ'ın tarım alanlarına elverişli verimli topraklarında neler yetişmezdi ki! Buğday, arpa, pamuk, patates, bakla, mercimek, nohut ve benzeri ürünlerin yanı sıra karpuz ve kavun ayrıca bağlarda, bahçelerde ve tarlalarda iklimin elverdiği envaı çeşit meyve ve sebze yetiştirilirdi. Bahçeler, kayısı, erik, elma, vişne, şeftali, armut, kızılcık ve dut ağaçlarıyla kaplıydı. Bahçe ve bağ sınırlarında göklere başkaldıran kavak ağaçları yükselirdi. Topladığımız nefis kızılcıklardan reçellerin kralı yapılırdı. Elazığ bademi harika olurdu. Öküzgözü ve Boğazkere üzümleri Elazığ'a özgü nefis üzümlerdi. Bol şıralı, aromalı üzümlerden nefis orcikler yapılırdı. Bembeyaz çekirdeksiz dutlar damakta leziz bir tat bırakırdı. Dut ağaçlarının bolluğu nedeniyle ipekböcekçiliği yapılırdı. Elazığ'ın yemyeşil bahçelerinde bolluk vardı, nefis paşa armutlarını dalından koparmak büyük bir zevkti. Kövenk kavunu da ayrı bir lezzetti. Bu arada Elazığ'da o yıllarda bağı, bahçesi, tarlaları olan bir ailem olduğu için bitkisel üretimin tüm evresini yakından izleme şansına sahip olduğumu da belirtmeliyim. Bir anlamda kırsal ve şehirsel kültürü birlikte yaşadım. Dolayısıyla Türkiye'de ve Elazığ'da tarımın çöküşünü izlemek bana büyük acı veriyor.

Günümüz Türkiye'sine gelecek olursak; bilindiği gibi sık sık Cumhurbaşkanı kararı ile İthalat Rejimi kararlarında değişiklikler yapılıyor. Son olarak yeşil mercimek ve yulaf ithalatında da gümrük vergisi değişikliği yapıldı. Mercimeğin gümrük vergisi yüzde 19'dan 10'a indirildi. Bazı ülkeler için ise mercimeğin gümrük vergisi sıfırlandı. Ülke yararına olan ticaret politikası araçları değerlendirilmeden, Türk üreticisinin ve tüketicisinin refahı gözetilmeden kararlar alındı. Alınan yanlış siyasi kararlarla, hayvansal ve tarımsal ürün ithalatında Türkiye'nin dışa bağımlılığı giderek arttı. Ülke ekonomisine kemikleşen istikrarsız bir yapı kazandırıldı.

Ne yazık ki tarım ve sanayi kollarında sürekli üretim düşüşleri yaşandığı belirtiliyor. Tarım ve hayvancılık, ihracatta, ulusal gelire katkıda ve halkın ihtiyacını karşılamada çok çok önemli bir sektör. Buna rağmen hayvancılıkta ve tarımda verimliliğin ve ürün kalitesinin artırılmasına yönelik bilimsel içerikli çalışmalar yapılmadığı gibi teşviklerde de yetersiz kalındığı ifade ediliyor. Dolayısıyla hayvansal ve bitkisel ürün ithalatı giderek artıyor. Saman bile dışardan ithal ediliyor!

Netice olarak son 24 yılda Türkiye, ülke çıkarına olmayan, halkın refahını göz ardı eden yanlış karar ve icraatlar sonucunda, dünyada tarım ürünleri ithalatı yapan bir ülke oldu. Tarım ve hayvancılıkta kendi kendine yeten bir ülke olmaktan çoktan uzaklaşıldı!

Palu'dan Türkiye'ye uzanan ses:

Şair Aslıhan Tüylüoğlu

"Elazığ'ın ağırbaşlı bir havası var. Saygı ve sevgi içinde, aile bağlarının güçlü olduğu, büyük kentlerdeki erimenin uğramadığı bir kent. Bu bağlamda buraya da ait hissediyorum kendimi."

YÜCEL ÇAKMAK

Türk şiirinin yeni nesil şairlerinden olan Aslıhan Tüylüoğlu, yalnızca bir şair olarak değil, aynı zamanda şiir üzerine düşünen, çözümleyen, tartışan bir eleştirmen ve incelemeci olarak da modern Türk edebiyatında kendine özgü bir yer edinmiştir.

6. Elazığ Kitap Fuarı'na katılan Şair Aslıhan Tüylüoğlu, memleketinde ilk kez hemşerileriyle tanıştı.

ÇAKMAK: Aslıhan Hanım, Elazığ halkı sizi kitap fuarında tanıdı. Öncelikle sizi tanımak isteriz. Elazığ'la olan bağlantınız nedir?

Aslıhan TÜYLÜOĞLU: 1972 yılında Aydın'da doğdum. Babamın görevi nedeniyle çeşitli illerde okudum. Erciyes Üniversitesi Mühendislik fakültesinde Elektronik okudum. Daha sonra AÖF'de Türk Dili ve Edebiyatını bitirdim. Uzun süre İzmir'de ikamet ettim. Şimdi Aydın'da yaşıyorum. Elazığ Ata memleketim. Babamın babasının memleketi. Palu'da Aşağı Kanatlı köyü ailemizin çıktığı yer. Bu gelişimde en çok köyümüz beni heyecanlandırdı. Ben doğmadan çok önce ölmüş dedemin ayak izlerine basmış gibi oldum.

ÇAKMAK: Elazığ Edebiyat dünyasını biliyor musunuz? Elazığ kültürünü yaşıyor musunuz?

A.T.: Elazığ edebiyat dünyasını fazla tanımıyordum. Kitap fuarı sayesinde birçok yazarla tanışma fırsatı buldum. Yerli yayın evlerinin yoğunluğu dikkatimi çekti. Elazığ'da yazıp üreten pek çok yazar ve şair var. Kentin kültürü, dili, fıkraları da en az tarihi mekânları kadar zengin.

Biz çok farklı illerde yaşadık, çok farklı kültürlerle karşılaştık. Ailemin farklı kendine özgü bir yaşayışı var. Bu elbette ki ülkenin genel değerlerine bağlılıkla beraber, insani olana açık, değişime açık, kimseyi ötekileştirmeyen, insana özgü erdemlerden yana yaşayış. İnsani özü yücelten hiçbir kültürel öğe bana yabancı değil. Elazığ'ın ağırbaşlı bir havası var. Saygı ve sevgi içinde, aile bağlarının güçlü olduğu, büyük kentlerdeki erimenin uğramadığı bir kent. Bu bağlamda buraya da ait hissediyorum kendimi.

ÇAKMAK: Edebiyatla tanışmanız nasıl oldu? Daha doğrusu edebiyata olan ilginiz nereden geliyor?
A.T.: Çocukken klasik romanları okumayı çok severdim. Babam zengin bir kütüphane sağlamıştı bize. Şiirse hep sevdiğim bir alandı. Çocukluğumdan beri sürekli şehir değiştirdiğimiz ve her şeyi geride bırakmak zorunda kaldığımız için yanımda taşıyabildiğim iki şey değerliydi benim içim; günlüğüm ve şiir defterim. Okur olarak sürdürdüğüm bu ilişki zamanla yazmaya da dönüştü. İzmir'e taşınmam edebiyat dünyası ile tanışmamı getirdi. Yazdıklarımı dergilerde yayımlamaya başladım. İlk şiirim 2004 yılında yayımlandı. İlk kitabım 'Balkon Yalnızları' 2008'de okurla buluştu. Şiir üzerine yazmayı da seviyorum. Şiir inceleme yazıları da yazıyorum.
ÇAKMAK: Neden serbest şiir? Şiirde hangi temayı işliyorsunuz?
A.T.: Halk kültürü ve halk şiiri içinde yaşamadım. Şiirle tanışmam okul kitaplarıyla başladı. İlk okuduğum şiir kitabı Cahit Sıtkı Tarancı'nın kitabıydı. Okumalarım dışında, özel olarak halk şiiri ile ilgilenmedim. Halk şiiri, âşıklık geleneğinin bir sonucudur. Ayrı bir kültürdür. Bu kültüre elbette yabancı değilim bir şair olarak ama ben serbest şiirle kendimi ifade edebileceğimi düşündüm. Belli bir tema üzerinde değil, her şiirde birden çok tema işliyorum. Şiirin bugünkü durumunu gözetiyorum. Kadın olarak en ağır basan temalar kadınların sorunları, toplum- birey çelişkisi, aşk, ayrılık, emek, insanca yaşanan, adil, eşit bir dünya isteği. İnsana ait hiçbir şeye yabancı kalma lüksüm yok. Modern hayatın ezdiği bireyi yazıyorum. Sosyal, ekonomik, toplumsal kuşatma altında yalnızlığa ve mutsuzluğa itilmiş birey ve onun çıkışları var şiirimde. Şiir benim için bir yaşam biçimi bir varoluş alanı.
ÇAKMAK: Bu güzel söyleşi için teşekkür ederim.
A.T.: Bende teşekkür ederim. Tüm Elazığ'a sevgilerimi sunarım. Elazığlı hemşerilerimi bir şiirimle selamlamak isterim.

ÇEKİDÜZEN

hayat bozar ilaç toplar/ilaç toplar hayat bozar

öfkem dayanıksız
yufka yüreğim
acıları tatile yolla
gezsin acıksın dinlensin suda
mor bukleler konuşsun yayvan ağzınla
kızım bu ne caka kime bu hava
üç kuruşluk kırgın egonla
bu ne büyük sıkıntı başına

her güne bir ölü düşüyor artık
her yaza boynu vurulmuş bir petunya
kaçak kadınlar, ardında çıldırmış kocalarıyla
ekonomi konuşan çocuklar para ve siyaset
her şeyi kurar onlar çünkü oyunda
yalnızlıktan çıldırıyor yalnızlık

hiç kimse üstünde taşımıyor onu diye
fotoğraflardan kalabalık elbiseli kadınlar bakıyor çünkü
hâlâ kız tavlama umudu olan geçkin adamlar
bıyıklarını bir bırakıyor bir kesiyor
hâlâ mı hâlâ
ben anladım da herkesin baştan kabul ettiği şeyi bunca yıl sonra
n'oldu inadımdan aptal gibi gezdim de onlar haklı mı çıktı

yooo atmıyorum havlu kusura bakma
dünya benim düşünü kurduğum yerdi
sırtım dönük sizin donmuş aklınıza
aklınız ki ezber bir hayatı sunar
kabullerle yaşar da hiç karşı çıkmaz sorun çıkarmaz
bu yüzden aslında sizde bulunmaz

ben bu yaralı aklımla akıllı kalbimi diktim
sağı solla tuttum elimi sıktım
dağıttım da evet ama pırıl pırıl topladım gene
çekidüzen verdim hayata sözcüklerle
ektim hayatın içine öyle çıktım yola
anlarsınız bugün değil yüzyıl sonra
çoktan konakladığım yere henüz varınca

kanatları yok düş kuşunun ama uçmayı bilir
göğü güzelliktir adaletlidir
konacağı yeri de bilir gireceği kalbi
silkeler softa bezi gibi tutunduğunuz yalanı
birkaç arabayı alınmış evi
mal ile mallaşan gövdenizi es geçer
gider çocuğunuzun aklına düşer
orda bir sözcük olur yıkarım sizi
karton duvarlarınızla beraber

çıkışım patika ilk defa kendim açtım
birkaç kişi daha yürüdü iyice alıştım
buldozerleri yardıma çağırın
parasız yollar yapsınlar yüreğinize giden
dümdüz etsinler enkazında çoktan öldüğünüz evleri

Aslıhan TÜYLÜOĞLU kimdir?

Aslen Palulu olan Aslı Tüylüoğlu babasının memuriyetinden dolayı 2 Nisan 1972'de Aydın'da doğdu. İlköğrenimini, Eskişehir, Aydın ve Trabzon'da, orta ve lise öğrenimini ise Trabzon ve Çorum'da tamamladı. Üniversiteyi, Erciyes Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Elektronik bölümünde okudu. 1996'da Mezun oldu. Bir süre Ordu-Giresun'da çalıştıktan sonra İzmir'e yerleşti. Daha sonra girdiği AÖF Türk Dili ve Edebiyatı bölümünden 2013'te mezun oldu.

Şiir ve düzyazıları; Varlık, Türk Dili, Dize, Şiirden, Edebiyatist, Yasakmeyve, Hâyâl, Patika, Koridor, Şiiristan, Şiiri Özlüyorum, Lodos, Denizsuyukasesi, Kıyıdili, Andız, Mühür, Yazılıkaya, Eliz, Alaz, Kurşunkalem, Temren, Şehir, Zalifre Yazıları, Papirüs, Akköy, Deliler Teknesi, Silgi, Me'yus, Esinti, Caz Kedisi, Edebiyat Nöbeti, Mavi Yeşil, Kuzgun, Aksisanat, Sözgelimi, Sadece Şiir, Maraşantiya, Cüneyne, Cumhuriyet Kitap, Aydınlık Kitap gibi dergilerde yayımlandı.

Şiir Kitapları:

"Balkon Yalnızları", 2008.
"Yokuş Çıkan Su" 2011
"Bir Kadın Masalı" 2013
"Kuşların Akşamı" 2015
"Gölge Günah ve Kedi"2017
"Günlerle Bozmak" 2021
"Kaçkınpatı" 2022
"Ninnisiz Ev" 2024

Düzyazı Kitapları:

Ülkü Tamer Şiiri "Gole Giden Panter" 2019
Her Şiir Bir Tabanca, 2020 (Tek şiir incelemeleri)
Yenibütüncü Şiirin Manifestosu, 2021 (Yazılar- Karşı Yazılar), Veysel Çolak ile birlikte.
Usta Şairlerin Poetikaları Üzerine Söyleşiler, 2021, Veysel Çolak ve Hatice Eğilmez Kaya ile birlikte.
Kentin Şiir Kıyısı, 2021, Hatice Eğilmez Kaya ile birlikte.
Bir Şiirin İçi (İnceleme, Gökben Derviş, Nilüfer Altunkaya, Nuran Kekeç ile ortak kitap.)
Bir Şiirin Söylediği-3, (İnceleme, Şerif Mehmet Uğurlu, Gamze Akbaş, Seçil Özcan, Onur Akyıl, Melih Elhan ile birlikte ortak kitap)
Şiir Artık Vatanım, (Röportaj, Aslıhan Tüylüoğlu, Atalay Saraç, Dizdar Karaduman, Nalan Şen ile ortak kitap)

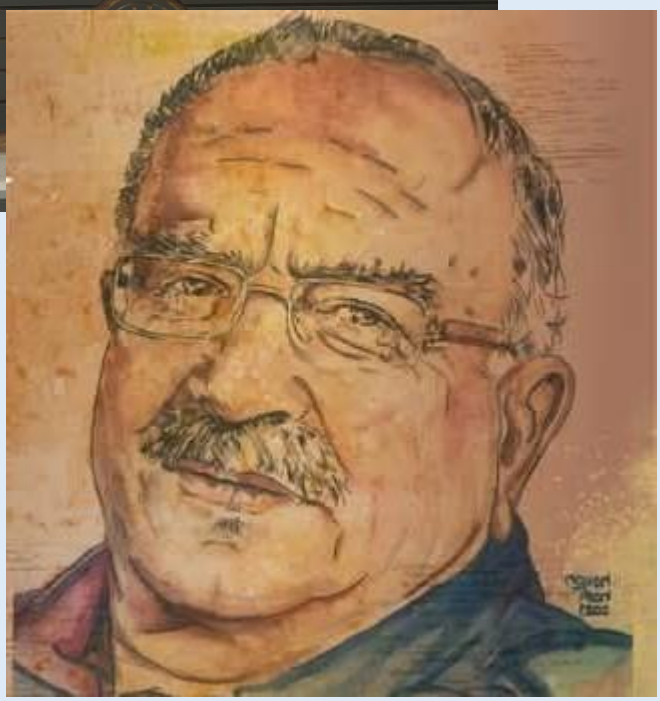
Ödülleri:

"Yokuş Çıkan Su" kitabı ile Homeros Ödülleri, 2012 Metin Eloğlu Şiir ödülünü aldı.
"Homeros 2013, Bir Şiiri İnceleme Yarışmasında "Behçet Necatigil'in Manifestosu Bir Şiir: Panik" adlı incelemesi ile ikinci oldu.
2013, Behzat Ay Yazın Ödülü, Şiir İncelemesi Yarışmasında birinci oldu.
2014, Homeros Ödülleri Bir Şairle Söyleşi Birincilik ödülü.
"Gölge, Günah ve Kedi" ile 2017, Karşıyaka Belediyesi Attila İlhan şiir Ödülü Birinciliği.

REKLAMLARINIZ İÇİN BİZİ ARAYINIZ...
0553 253 30 90

Elazığ'ın Ozan'ı anıldı

15 Ocak 2021 tarihinde vefat eden Şair Yazar Ahmet Tevfik Ozan, düzenlenen bir panelle anıldı. Etkinlikte Ozan'ın şiirlerinden seçkiler sunuldu.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyesi ve Elazığ Kent Konseyi iş birliğiyle Ahmet Tevfik Ozan'ı anmak amacıyla bir program düzenlendi.

Ahmet Tevfik Ozan Fuar ve Kongre Merkezi'nde 16 Ocak Cuma günü düzenlenen panelde, Şair ve Yazar Merhum Ahmet Tevfik Ozan anıldı.

Düzenlenen program, Elazığ Kent Konseyi Başkan Vekili Suat Kenç ve Elazığ Belediye Başkan Yardımcısı Nazif Bilginoğlu'nun açılış konuşmalarıyla başladı.

Dr. Ahmet Tevfik Ozan'ın hayatı ve sanat yolculuğunu anlatan sinevizyon gösteriminin ardından Dr. Ahmet Tevfik Ozan'ın kişiliği, edebi hayatı, fikri ve sosyal mücadelesi ile şiir ve edebiyat dünyasına olan katkılarının anlatıldığı panel gerçekleştirildi.

Panele, Araştırmacı-Yazar Lütfü Parlak, Şair Ömer Kazazoğlu, Telmih Yayın Grubu İmtiyaz Sahibi Yazar Talat Özer, Sanat Tarihçisi ve Yazar Kadir Atıcı konuşmacı olarak katıldı.

Program, merhum şair ve yazar Ahmet Tevfik Ozan'ın şiirlerinin okunması ve yapılan dualarla sona erdi. Merhum Ozan, yaşamı boyunca çeşitli kültür ve sanat derneklerinde aktif görevler üstlenerek şehrin kültürel gelişimine önemli katkılar sağlamış, kültür ve edebiyat dünyasında kalıcı izler bırakmıştır.

Ahmet Tevfik Ozan

1953, Harput / Elazığ doğumlu olan merhum, Halk şairi Mehmet Rasim Ozan'ın oğludur. İlk, orta ve lise öğrenimini memleketinde tamamladı. 1971 yılında Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesine girdi. 1974 yılında HÜ Tıp Fakültesi Öğrenci Derneği Başkanı iken öğrenci olayları ve basın davaları nedeniyle tutuklandı. Ankara, Kırşehir ve Niğde cezaevlerinde tutuklu kalarak 1978 yılında serbest bırakıldı. 12 Eylül 1980 askeri darbesinden sonra Ceza Yasasının 163. maddesine göre tutuklanarak, 1981 yılında Mamak Askeri Cezaevinde kısa bir süre tutuklu kaldı. Aynı yıl tıp öğrenimine Gevher Nesibe Tıp Fakültesinde devam ederek 1986 yılında buradan mezun oldu. Balıkesir İl Sağlık Müdürlüğünde göreve başladı, askerliğinden sonra 1990 yılında Kayseri İl Sağlık Müdür Yardımcılığı görevine (1990-93) atandı. Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsünde yüksek lisans yaptı. Serbest hekim olarak çalıştı. Çalışmalarını Fırat Üniversitesinde yardımcı doçent olarak sürdürdü. 1995 yılından itibaren yardımcı doçent unvanıyla Fırat Üniversitesi Tıp Fakültesinde öğretim üyesi ve Deontoloji Anabilim Dalı Başkanı olarak görev yaptı.
Ozan'ın şiirle ilgisi çocukluk yaşlarında başladı. Şiirleri 1977 yılından itibaren Türk Edebiyatı, Töre, Doğuş, Hasret, Boğaziçi, Yağmur, Konevi, Hedef, Erciyes gibi dergilerde yayımlandı. Yazı, resim, karikatür çalışmaları da olan Ozan şiirlerinde; vatan, millet, aşk, ölüm ve doğa temalarına yer verdi. Türkiye'yi temsilen 1994 yılında Struga Şiir Akşamlarına katıldı. Fırat Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesinde Cuma Yıldız hakkında bir lisans tezi hazırladı. Türkiye Yazarlar Birliği, İLESAM ve GESAM üyesidir.
Yurtiçi ve yurtdışı farklı bölgelerde görev yapan Ozan, akademik hayatını Fırat Üniversitesi'nde sürdürdü. 15 Ocak 2021 tarihinde vefat etti.

ESERLERİ:

ŞİİR: Kâinat Şiiristan (1986), Dağlar Ardı Şiirleri (1990), Şeyma Ceylan Yüreği (1991), Dağlar Ardı Şiirler (2002).
DENEME: Şiirden Taşan Sözler (1992).
ANI: Taş ve Tebessüm.

Harput'un Usta Sazları anısına konser düzenlendi.

Ustalar saygıyla anıldı

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği Korosu ve Kürsübaşı Topluluğu tarafından Klarnetçi Şükrü Canaydın ve Kemani Vasfi Akyol'un anısına konser düzenlendi.

Elazığ Devlet Klasik Türk Müziği Korosu ve Kürsübaşı Topluluğu periyodik olarak düzenlediği konserlerine ve etkinliklerine devam ediyor. Bu kapsamda son olarak Harput'un Usta Sazları "Klarnetçi Şükrü Canaydın ve Kemani Vasfi Akyol" Konseri düzenlendi

Konserde birbirinden güzel eserler koro ve solo olarak seslendirilirken, sanatçıların performansı izleyiciler tarafından beğeni topladı.

Konser sonrası Şükrü Canaydın'ın torunu Sıtkı Canaydın ile Vasfi Akyol'un torunu Vasfi Akyol'a günün anlamını belirten birer plaket verildi.

ŞÜKRÜ CANAYDIN (1899-1985)

1899 Yılı'nda Elazığ'da doğdu. Gençlik yıllarına kadar çok iyi kaval çalarmış. 18 yaşından itibaren kendi kendine klarneti öğrenmiş. Kısa zamanda Elazığ düğünlerinin aranan klarnetçisi olmuş.

Elazığ Musikisinin usta okuyucularına eşlik etmiştir. Bu okuyucular arasında Hafız Osman Öge, Koğenkli Hafız Mustafa Süer, Mehmet Akar (Kore Mamo), Şıhacılı İzzet Yetiş ve Sıtkı Demirci gibi sayılabilir.

Özellikle İshak Sunguroğlu ve Av. Fikret Memişoğlu'yla 1960-1965 yılları arasında Memişoğlu'nun evinde Üstad Hafız Osman Öge'ye eşlik ederek, Elazığ Türkülerini kayıt altına alınmasına katkısı olmuştur.
Oğlu Mevlüt Canaydın'ın klarnete başlayıp Elazığ'da şöhreti yakalaması üzerine, 1948 yılında İstanbul'a taşınmıştır. İstanbul'da ki Elazığlıların ve Elazığ dernek ve vakıfların yaptıkları geceler ve şenlikler yıllarca klarneti ile eşlik etmiştir.
Usta Klarnetçi Şükrü Canaydın 1985 yılında İstanbul'da vefat etmiştir. Kabri İstanbul'da Silivrikapı mezarlığındadır.
Elazığ Halkevinde 17 Kasım 1937 tarihinde Atatürk onuruna düzenlenen gecede, baloda dans ve caz bitince yerli oyunlara ve yerli türkülere sıra gelmişti. Yerel sanatçılar Hoşlu Ramazan ve Demir Ali'ler üçayak, ağırlama, halay oynamıştı.
Sonra Hafız Osman Öge, Kore'nin oğlu Mehmet Akar gibi en eski sanatçılar, Gırnatacı (Klarnetçi) Şükrü Canaydın'ın da katılımıyla Harput türküleri söylemişlerdi.

VASFİ AKYOL (1913-1965)

Elazığ'da doğdu. Elazığ PTT müdürlerinden hafız Mehmet Şükrü Akyol'un oğludur.

Öğretmen Okulu'nda musiki hocası olan Alman öğretmenden viyolonsel ve nota dersleri almıştır. 1932'de öğretmen olmuş ve sonra 1941'de Türk Silahlı Kuvvetlerine katılarak 20 sene bu meslekte yarbaylığa kadar yükselmiştir.
1942- 1949 yılları arasında Ankara da görevli iken Muzaffer Sarısözen'le tanışmış, Elazığ türküleri ile birlikte Erzurum Artvin, Eğin, Çemişgezek yörelerine ait türküleri notaya alarak radyoya vermiştir. Bu notaları Muzaffer Sarısözen "hazır lokma" diye adlandırmıştır.
1960 yılında emekliye ayrılarak Elazığ'a dönmüş, Aksaray (Yiğiki) mahallesinde bir ev yaptırarak burada yaşamıştır.
İshak Sunguroğlu bu yıllarda Harput Yollarında (3 cilt) için çalışmalarını yaparken Elazığ türkülerinin notalarını istemiştir. Türkü tespitinde, gerek ses kaydı yapılırken, haftalarca ud ve kemanla iştirak ederek notaya almıştır. Harput Yollarında (3 cilt) eserde 89 adet Elazığ yöresine ait türkü ve oyun havasını notaya almıştır.

REKLAMLARINIZ İÇİN
BİZİ ARAYINIZ...
0553 253 30 90

DİZİLER ÇOCUKLARIMIZI OLUMSUZ ETKİLİYOR

Son yıllarda televizyon dizilerinde mafya yapılanmaları, çete savaşları, ihanet ağları ve insan öldürmenin sıradanlaştırıldığı sahneler ciddi biçimde artmıştır. Bu dizilerde suç, güç ve otorite; ahlaki sorgulamadan arındırılarak çoğu zaman "başarı", "erkeklik", "itibar" ve "adalet" kavramlarıyla iç içe sunulmaktadır. Özellikle reyting kaygısıyla üretilen bu yapımlar, geniş kitlelere ulaşmakta; çocuklar ve gençler üzerinde derin ve kalıcı etkiler bırakmaktadır.

BİLAL CİVELEK

Birçok dizide mafya liderleri, soğukkanlı, zeki, güçlü ve karizmatik bireyler olarak resmedilmektedir. İşledikleri cinayetler, verdikleri "emirler", uyguladıkları şiddet; çoğu zaman bir "zorunluluk" ya da "namus meselesi" olarak meşrulaştırılır. Bu anlatı dili, özellikle kişilik gelişimi devam eden genç bireylerde suçun ahlaki boyutunun silikleşmesine yol açmaktadır.

Çocuk ve genç izleyici, dizideki mafya karakterini bir "rol model" olarak görmeye başlar. Gücün hukukla değil silahla, saygının emekle değil korkuyla kazanıldığı mesajı bilinçaltına yerleşir.

Televizyon dizilerinde sıkça yer alan infaz sahneleri, işkence görüntüleri, silahlı çatışmalar ve kanlı hesaplaşmalar, zamanla izleyicide duyarsızlaşmaya neden olur. İlk başta rahatsız edici olan bir sahne, tekrarlandıkça sıradanlaşır.

Şiddeti problem çözme yöntemi olarak algılayabilir

Empati duygularını kaybedebilir

Gerçek hayattaki acıyı hafife almaya başlayabilir

Bu durum, bireysel değil toplumsal bir sorun hâline gelir. Şiddetin normalleştiği bir toplumda merhamet, diyalog ve uzlaşma geri planda kalır.

Dizilerde sürekli işlenen ihanet teması, insan ilişkilerine dair son derece karamsar bir bakış açısı sunar. "Herkes herkesi satar", "Güçlü olan hayatta kalır" anlayışı, gençlerin sosyal ilişkilerinde güvensizlik duygusunu besler.

Sadakati zayıflık gibi gösterir

Ahlakı çıkarla ölçülebilir bir araç hâline getirir

Dostluk ve vicdan gibi değerleri değersizleştirir

Oysa gençlerin, güven ve iş birliği üzerine kurulu sağlıklı ilişkilere ihtiyacı vardır.

Erkeklik Algısının Çarpıtılması

Mafya dizilerinde erkeklik; silah, şiddet, baskı ve hükmetme üzerinden tanımlanır.

Duygularını bastıran, merhamet göstermeyen, "vur emri" vermekten çekinmeyen karakterler idealize edilir.

Bu durum: Erkek çocuklarında saldırgan davranışları artırabilir

Kadına yönelik şiddeti dolaylı olarak meşrulaştırabilir

Güçlü olmanın şefkatten uzak durmak olduğu fikrini yayabilir

Sağlıklı bir toplum için güç; adalet, sorumluluk ve vicdanla birlikte düşünülmelidir.

Aile ve Eğitim Kurumlarının Zorlanan Rolü

Aileler ve öğretmenler, bu dizilerin etkilerini dengelemek için ciddi bir mücadele vermek zorunda kalmaktadır. Ancak medya bombardımanı karşısında bireysel çabalar çoğu zaman yetersiz kalır.

Çocuklar, okulda "şiddet yanlıştır" mesajını alırken, evde ya da dijital platformlarda tam tersi sahnelerle karşılaşmaktadır. Bu çelişki, değer karmaşasına yol açar.

Televizyon, yalnızca eğlendiren değil; aynı zamanda eğiten ve şekillendiren güçlü bir araçtır. Bu nedenle yapımcıların, senaristlerin ve yayıncı kuruluşların toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket etmesi hayati önem taşır.

Şiddeti teşvik eden değil:

Hukuku ve adaleti yücelten
İnsani değerleri öne çıkaran
Empati ve vicdan duygusunu besleyen
Yapımların artması gerekmektedir.
Mafya, çete ve şiddet temalı diziler; kısa vadede yüksek izlenme oranları getirse de uzun vadede toplumun ruh sağlığına ciddi zararlar vermektedir. Çocukların ve gençlerin dünyasında şiddetin, ihanetin ve hukuksuzluğun normalleşmesi; geleceğin daha sert, daha merhametsiz ve daha güvensiz bir toplumunu inşa etmektedir.
Sanat ve medya, insanı yüceltmeli; onu karanlığa alıştırmamalıdır. Gerçek güç, silahın namlusunda değil; vicdanın derinliğinde saklıdır.
Bu konuda Üniversitelerin suskunluğu, kendilerini, bağımsız, bu ülkenin dışında bir kurum gibi davranmaları dünyanın hiçbir ülkesinde rastlanan bir üniversite ve toplum sorumsuzluğudur. Toplumdan uzak üniversite bir banka şubesinden farkı yoktur.
Bugün bizim üniversitelerimiz de maalesef kendi kampüslerine kapanmış birere mabet görünümündedir.
Devlet ise görmezden gelerek, tolumu olumsuz etkileyen mafya dizilerinin acımasız etkilerini ortadan kaldırmak için hiçbir önlem almadığını üzülerek görüyoruz. Her dizide çok sıradan bir hareketmiş gibi insan vuruluyor, şiddet diz boyu, mafya, çeteler gençlerin bilinçaltına işleniyor.
Sonradan da sokakta gerçeğini seyrediyoruz. Toplum mühendisliği bir bilim dalıdır, bu alanda Üniversiteler başta olmak üzere, eğitim kurumları, aileler ve en önemlisi de ülkeyi yönetenler sorumludur.

Elazığlılar ödüllendirildi

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

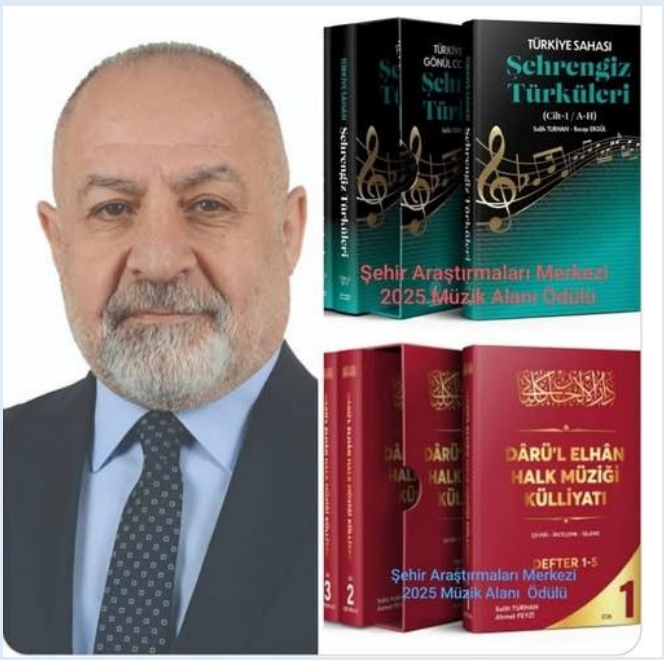
Diyarbakır'da faaliyet gösteren Şehir Araştırmaları Merkezi, İnsan-Şehir-Medeniyet kapsamında ilkini gerçekleştirdiği 2025 Ödüllerini açıkladı. Elazığlı Araştırmacı Yazar Süleyman Yapıcı "Elazığ -Palu" konulu eserleriyle ve Müzik konulu araştırmaları ve eserleriyle Sayın Salih Turhan ödüle layık görüldüler.

Diyarbakır'da eğitimci-yazar Mehmet Ali Abakay'ın, 35 yılda biriktirdiği 200 bini aşkın kitapla kurduğu 'Şehir Araştırmaları Merkezi; Tarihten kültüre, musikiden edebiyata kadar birçok konuda merkezin araştırmacılara özel çalışma imkanı sunuyor.

Şehir Araştırmaları Merkezi, yılların birikimiyle tamamlanan oluşumunu duyurdu.

İnsan-Şehir-Medeniyet kapsamında çalışmalarını birçok etkinlik ve sergiyle sürdüren Merkez, bu alanda ilkini gerçekleştireceği 2025 Ödülleri açıkladı. Ödüllerin belirlenmesi konusunda bilgi veren Mehmet Ali Abakay, "Titiz bir araştırma ve değerlendirmeyle belirlenen eserler için 2025'te basım şartı aranmadı. Merkez bünyesinde oluşturulan Komisyon; Kültür, Sanat, Edebiyat ve Akademik alanda ödülleri belirledi. Ödüle değer görülen eser sahibi yazarlarımıza, şairlerimize, akademisyenlerimize çalışmalarıyla bize ufuk açıcı oldukları için müteşekkiriz." dedi. Açıklanan ödül listesinde

Elazığlı Araştırmacı Yazar Süleyman Yapıcı "Elazığ-Palu" konulu eserleriyle Yazar Şehir Araştırmaları Alanı'nda ve SalihTurhan ise 2025 Müzik Alanı'nda Müzik konulu araştırmaları ve eserleriyle ödüle layık görüldüler. Ödül töreni 5 Nisan 2026 Tarihinde Şehir Araştırmaları Merkezi'nde yapılacaktır. Süleyman Yapıcı, Palu hakkında PALU Tarih-Kültür-İdari ve Sosyal Yapı, PALU 1841

Nüfus ve Toplum Yapısı, Kültürel Dünyası İçinde PALU'DAN ESİNTİLER ve Palu Yetişkin ve Çocuk Oyunları adlı eserleri bulunuyor.

SUSADIM HARPUT-2

Dar kapı girişine nakış misali işlenen bu iki yapışık konak hala günümüze kadar direnerek ayakta kalmayı başarmakla kalmayıp adıyla lakabıyla Sağır Müftügil ve Hacı Hıdır konakları diye bilinip gelmişlerdir. Bu konaklar aynı zamanda Osmanlı mimari tarzında olup iki katlıdır. Girişinde bizi küçük bir sahanlık karşılar. Burada yan yana ve karşılıklı planına göre iki ya da üç oda ile birlikte yukarı kata yani sofaya çıkmak için taş ya da ahşap merdiven bulunmaktadır. Ayrıca evin arka bahçesine açılan bir de kapısı vardır. Açılınca seni güzel

İRFAN KARABULUT

kokulu çiçekler ve meyve ağaçları adeta mest eder. Bu bahçede toprağı değerlendirmek ve günlük kullanımları için toprağı seki dediğimiz yaklaşık kırk elli santimlik yan yana dikey parçalara ayırıp zerzevat sebzeler (soğan, maydanoz, nane vs) ekilirdi. Baharda toprağın verimini arttırmak için gübre karıştırılırdı. Yukarı katta şimdilerde salon olan geniş bir sofa karşılar bizi. Yine burada da alt kattaki gibi karşılıklı dört odanın kapısı da bu sofaya açılırdı. Evin üstü genelde kavak veya buna benzer uzun ağaçların dallarından temizlenerek üç ya da beş metre aynı boyda kesilmek suretiyle cisir denen düzgün uzun kavak ağaç gövdeleriyle deneyimli ustalar tarafından kaplanırdı. Bu işlem sabır, titizlik emek isteyen bir iştir. Sonrada bu ağaç gövdelerinin üzerine yatay vaziyette taze yeşil ve bol yapraklı ağaç dallarıyla evin içi görünmeyecek sık şekilde dizilirdi. Şimdilerde ya muşamba denen naylon örtü evvela seriliyor ya da evin içinden kontrplakla ters tavan yapılarak kaplanılıyor. Bu dizme işlemi bittikten sonrada kırmızı yapışkan bir toprak türü daha önce hazırlanmış temiz ve taşsız bir yerde ince eleklerle elenip saman ve su karışımıyla yoğrulur. Püşürük dediğimiz az kıvamlı bir çamur harcı hazırlanır. Samanın görevi toprağı çamur harcını bir arada tutmak yağmur suyunun evin içine girmesini engellemektir. Bu çamur harcı serilen dalların üzerine dikkatli ve inceden inceye serilir. O kadar dikkat edilir ki dalların arasına bile konur. Amaç çatısı olmayan toprak kaplı evin damından yağmur ve kar suyunun içeriye geçmesini önlemektir.

Harç serme işlemi bitince bir ya da iki gün kurumaya bırakılır. Tabi bu işler hep sıcak yaz aylarında yapılmaktadır. Çamur toprağın kuruma işlemi de bittikten sonra aynı harç tekrar aynı aşamalardan geçerek hazırlanır. Tek fark samanın katılımı bu kez fazladır. Hazırlanan harç bir kaç kişinin yardımıyla birlikte evin dışında daha evvel yapılmış olan yine ağaç bir merdivenle dam üstlerine omuzlarda kovalarla veya atık yağ tenekeleriyle taşınmaya başlanır. Ayrıca dam üzerindeki ehli usta bu harcı dikkatlice yayar ve tahtadan yapılmış yaklaşık iki metre uzun, on santim kalın ve beş santim genişliğinde mastar isminde düz tahta bir aletle yetişemediği yerleri aynı kalınlıkta suyun akışına da meyil yani yön verip yayarak sererek sıkıştırırdı. Yine elinin altında tahtadan yapılı toprağı, harcı ve sıvı olan her şeyi sererek yaymada kullanılan tahtadan bir mala ile harcı güç, kuvvetle döverek bastırarak sıkıştırır ki akıntı olmasın. Efendim geldik son aşamaya bu aşama tahta mala ve bilek maharet isteyen bir iştir aslında. Evvela usta kişi peştamal ya da kıl ile örülüp yapılmış çuvala saman doldurup damın her yerine yayvan bir şekilde tarlaya buğday serpiştirmek gibi serper. Ardından hafif yağmurlama suyla ıslatıp elindeki tahta mala ile toprağı döverek sıkıştırarak saman ile acele etmeden yayarak sıvar. Sıvama bitince tekrar kurumaya bırakılır. Ve evin üstü böylece kapanırdı. Daha sonralarında bir metre uzunluğunda otuz santim genişliğinde sağlam bir kaya parçası yontulup iyice silindir şekline getirilir. Ayrıca silindirin dikey uçlarının her iki tarafında bir su bardağı genişliğinde kısa ve kapalı delikler yapılırdı. Niye mi? silindir taştan yapılmış? Ağır olduğundan ve onu ileri geri hareket ettirmek için.

Geniş bir tekerlek şeklini düşünün. Günümüzde ağır iş makine silindiri gibi demir ya da tahtadan kol, maşa ya da kıskaç yapılırdı. Buna en iyi örneği doktorun hastayı muayene ederken kulağına takıp sırtını dinlediği stetoskop aletini verebilirim. Gülüyorsun çocuk biliyorum. İyi ama bilmeyen ve sen gibi şehirde doğup büyüyen için güzel bir örnek değil mi? Şimdi bu silindirin adı da kendi gibi tuhaf ki sormayın gitsin. Adı da Loğ olan bu alet her dam üstlerinin demirbaşı olup olmazsa olmazlardandır. Kar yağınca temizlemek için T şeklinde tahtadan bir alet yapılır. Ve bu aleti ters T şeklinde tutup yağan karları iterek sürükleme gücüyle tıraşlanarak toprak damlardan aşağı yerlere dökülürdü. İsmine ise halk arasında genelde yaptığı işten dolayı "sürütme" denirdi. Karlardan temizlenen toprak damın toprağı kar yağmur suyunu emerek gevşerdi. İşte her yağışlı havalar sonrasında toprak damlara serpilen saman bu loğ dediğimiz ağır kaya parçası silindirle bir uçtan diğer bir uca itina zaman ve gayretle bastırılıp sıkıştırılırdı. Ayrıca toprak damların uç kenarları da aşağıya yani yere bakardı ki bunda da aynı işlemi tahtadan yapılma ve adına töpüç dediğimiz aletle yaparak tekrarlardık. Buna çok iyi bir örneğim olacaktır. Tahtadan mala veya kadınların derelerde elle çamaşır yıkarken kol kuvvetiyle çamaşıra vurdukları kısa tahta parçası olacaktır. Sen mutlaka pinpon oynamışsındır çocuk. O halde raketi de bilirsin, pinpon raketi şeklinde olan fakat dikdörtgen bir alettir. İşte insanoğlunun azmi bu olsa gerek yaşam mücadelesi ve doğa her şeyi sunuyor yeter ki kullanmasını bilelim. Şimdi toprak dam bittiğine ve ilk Osmanlı evimizi tasvir ettiğimize göre sokağa çıkma vaktimiz geldi. Ne dersin çocuk? Sağda yine Sağır Müftügilin konağına bitişik Ahmet Bey cami varmış.

Caminin yedinci yüzyılda Araplarca inşa edildiği sanılırken diğer bir rivayete göre de Osmanlı sancak beyi Karaçinzade Ahmet Bey (1515) tarafından yahut Akkoyunlu devleti beylerinden Ahmet beyin (1500) zamanında yapıldığı rivayet edilmektedir. Bugün beklediği değeri göremeyen, duvarları yıkılmış caminin kitabesi de hala kayıp cami kalıntıları içinde sadece mihrabı durmaktadır. Meraklı defineciler tarafından delik deşik edilmiş cami yerleşik çoğu halk tarafından bilinmemektedir. Günümüzde sadece izleri görünmektedir. Balak gazi işletme sahibi Simon emminin yanında çalışırken Simon yanında çalışanlara kızdığı zaman "Cıngırahlı kedi govalayasıcalar" diye küfür yerine kullanırdı. Bir sabah kahvaltısında söz tarihten açılıp dönüp dolaşarak namaza getirilmişti. Efendi emminin oğlu Hüseyin abi Simon'un Ermeni asıllı olduğunu bildiği halde her zamanki gibi kızdırmaya yeltendi. "Ya Simon dayı heç camiye gettın mı?" diye sorunca olanlar oldu tabiki. Hüseyin abi nasibini "Cıngırahlı pisik govalayasıca" sözüyle mislince gerisin geri aldı. Ardından ellerini kenetleyip bacak arasında sıkıştır-dıktan sonra kımıldayıp kürsüsüne yerleşen Simon emmi "Eyi dinneyin ula çağalar." diyerek başladı asıl meseleyi biz marabalarına anlatmaya.

"Rahmetli nenem gış oldu mu bize meseleler annadi di. Daha çağaduğ o vahıtlarda. Ele bele zar zor hatirlim. Deyidi ki aha bu Harput'un Ehmet beğ camisinin minaresini cıngırahlı bi pisik (kedi) beklimiş. Minereye küm yener çığarsa o vakıt cıngırağu duyarmuş. Emme bu pisik herkese görünmimiş. Yalanuz minareye çığan boy abdestü olmiyana (gusülsüz) görünimiş. Caminin miezzini de eğer yannuş değilsem Harput'un namlı Deli Hayro'sudu. Tabi Heyro o vakıtlar siyağ cübbesi, beyaz sarığıyla aklı başında bi adamdı. Bizüm miezzin nassı pisiğin hışmına urğadı kümse bilmiy. İşte o haldan tırlattı herüf gafayı, sona da aklını gaybetti. Pisik (kedi) kime görünise; hâli harap ya aklını gaybedi, ya öli yahut da kör olimiş. İşte Deli Hayro'da pisik (kedi) yüzünden aklını gaybettikten sona kümse camide miezzinnik yapmağa ceseret edemimiş. Aylarca miezzinsiz galmuş camiye sonunda anadan doğma âmâ (kör) olan Hafız Kör Mısto miezzin olmuş deyiler." diye anlattı. Simon emmi Ahmet Bey caminin rivayetini biz yeni yetmelere. Şimdiyse buradan sonra yürüdüğümüz yolda hafif yokuş başlıyor. Sağ tarafta aynı mimari ve birbirine yapışık kardeş evler yokuş başına ve aynı zamanda dört yol ağzına kadar devam ediyor. Şimdilerde bu yapışık evler restore edilip günün mimari tarzıyla döşenip otel olarak görev yapıyor. Aslında burayı anarken emeği biz Harputlulardan fazla geçen bir zattan, fahri hemşerimizden bahsetmeden de geçemeyeceğim

çocuk. Bu kişi değerli devlet adamı büyüğümüz rahmetli Vali Vefik Kitapçıgil beyefendidir. 1956-1959 yılları arasında Elazığ valisi olarak görev yapan Vefik Kitapçıgil kaleme almış olduğu "Anılarım" adlı eserinde Harput'tan bahsederken çocukluğundan beri tanıyıp akrabalarının da bulunduğu harabe şehire bakarken içinin sızladığını anlatmaktadır. Göreve gelişinin ertesinde hemen kolları sıvayarak ilk işi burayı canlandırmak ve eski günlerine kavuşturmak olmuş. Bu amaçla dönemin belediye başkanı Mehmet Koçdemir ve Harput

yetiştirme yurdu müdürü Latif Yurtçu beyle el ele vererek Harput'u Güzelleştirme ve Kalkındırma Cemiyetini kurarak Başkanlığına da Mehmet Koçdemir'i getirmiştir. Ardından eski dar ve toprak olan yolu ıslahla düzeltip ağaçlandırmıştır. Daha sonraları aşağı şehire nakli çoktan gerçekleştirilmiş olan yetiştirme yurdunun yerinde kalmasını sağlayıp 150-200 nüfuslu Harput'un imarında yurtta kalan çocuklardan faydalanılıp eski yıkık, harabe evlerin enkazlarında, ağaçlandırmada ve daha birçok kazma kürek işlerinde çocuklar çalıştırılmıştır. Yine bir dönem ulu caminin içinde ısınmayı sağlamak ve yüksekliği azaltmak adına içerisi toprakla doldurularak, burada bir dönem askerler barındırılmıştır. Ulu cami, kurşunlu cami, Sarahatun Cami onarılmayla birlikte, Alacalı cami ise müze olarak tertiplenip temizlenerek hizmete hazırlanmıştır. Elazığ'ın kuş bakışı göründüğü kayabaşının uç kısmına bir gazino yaptırdı. Ardından orta yerinede bir havuz yapılıp etrafının ağaçlandırılması projeleri hayata geçirilmiştir. Göreve gelişinin ilk yılını bitirdikten sonra 2 Ağustos 1957 de Alacalı cami müze olarak açılmış ve gazinonun da aynı gün temeli atılmış. Tüm çalışmalarda ise Elazığ akıl hastanesinin hastaları başhekim Mutemit Yazıcı'nın onayıyla tedavi amaçlı olarak bölgede çalıştırılmıştır. Değerli büyüğümüz Zekeriya Bican'da "Sekizinci Şehir İz Bırakanlar 2" adlı eserinde değerli valimiz hakkında daha geniş bilgiler sunmaktadır. Hizmetlerinden dolayı bu valimizi minnetle anıyorum. Allah ona da rahmet etsin ruhu şad olsun. Dört yolun sol başında kümbet biçiminde yapılmış şimdilerde restorasyona uğramış. İsmini yanlış hatırlamıyorsam Murat baba türbesi bulunmaktadır. Zaten soldan bu yol Bizim gazino dediğimiz Balak Gazi' ye Alacalı camiye çıkar. Alacalı cami minaresindeki değişik renklerdeki ufak taşlardan adını almış. Şerefesine kadar siyah beyaz taşla şerefeden sonrasında damalı siyah beyaz taşlarla örülmüştür.

Kapısı yoncaya benzemekte olan alacalı cami Artukoğulları döneminde yapılmıştır. Hafta sonlarında günübirlik şehirden kaçıp dinlenmek gezmek ve eğlenmek için Harput'a gelen akın akın ziyaretçilerle dolup taşar. Burada durup bizim eve gidip oradan başlayalım ne dersin? Güzel olmaz mı çocuk. Hafızamı zorladığımda ilk oturduğumuz evi hatırlıyor gibiyim. Annem doğruladı zaten. Çoğunluğunu dersim zulmünden kaçan akraba ailelerin oluşturduğu mahalledir oturduğumuz ilk evimiz. Tarih kayıtlarında adı eskilerin deyimiyle Esadiye denen ve şehrin en dip arkalarında bir mahalleymiş. O dönemlerde zorlama veya bir mecburiyet olmadığı halde aynı yörelerin insanları toplu bir yerlerde oturmaktaydılar. Bu kanı toplumumuzda yerleşik olduğundan bugün dahi böyledir. Bizde Dersim'den geldiğimiz için yer ve dost bulmakta hiç zorlanmadık. Tabi bunda babamın oradaki tek okulun tek hademesi olmasının payı da vardı. Okulda eğitim gören tüm çocuklar babamı çok severdi. Öğretmenler İsmail Efendi veya İsmail usta diye hitap ederken, çocuklarda ağız alışkanlığından ilk olarak İsmail usta sonraları saygı niteliğinde olacak ki sadece "usda" diye hitap etmeye başlamışlardı. Bir sonraki yazı da görüşmek dileğiyle kalın sağlıcakla...

Telmih Yayın Grubu 10. Yılını kutluyor. İmtiyaz Sahibi Talat Özer, Çaydaçıra Dergisi'ne konuştu.

"Telmih büyük bir aile"

"Geride bıraktığımız bu 10 yılda, 'üç aylık kültür, sanat, edebiyat ve tarih dergisi' olarak başladığımız serüvenimiz, bugün geniş bir yazar ve şair kadrosunu bünyesinde barındıran köklü bir yayınevine dönüştü."

YÜCEL: Talat Bey, yayınevi olarak Elazığ'ın parlayan yıldızı olmaya doğru emin adımlarla ilerlemektesiniz. 2025 yılında 10. yılınızı kutlayıp tüm yazar ve şair kadronuzla 10. yıl pastanızı kesip birlik ve berberlik mesajınızı da kamuoyuna verdiniz. Bize yayınevinizin tarihçesinden bahseder misiniz?

ÖZER: Öncelikle bu güzel takdiminiz ve 'parlayan yıldız' benzetmeniz için teşekkür ediyorum. Evet, belirttiğiniz gibi 2025 yılı bizim için bir milat, bir gurur yılı oldu. Telmih Yayın Grubu olarak hikâyemiz, 2015 yılında kadim şehrimiz Elazığ'da başladı. O günlerde edebiyata, sanata ve kültüre gönül vermiş bir avuç inanmış yürekle yola çıktığımızda, heybemizde sadece hayallerimiz ve bu topraklara olan vefa borcumuz vardı. Amacımız, sadece kitap basmak veya bir dergi çıkarmak değil; Elazığ'dan yükselen sesi tüm Türkiye'ye, hatta dünyaya duyurabilecek nitelikli bir kültür köprüsü inşa etmekti.

Geride bıraktığımız bu 10 yılda, 'üç aylık kültür, sanat, edebiyat ve tarih dergisi' olarak başladığımız serüvenimiz, bugün geniş bir yazar ve şair kadrosunu bünyesinde barındıran köklü bir yayınevine dönüştü. 10. yıl pastamızı keserken verdiğimiz 'birlik ve beraberlik' mesajı aslında bizim kuruluş felsefemizin ta kendisidir. Çünkü biz Telmih'i sadece ticari bir işletme olarak değil; yazarı, çizeri, okuru ve editörüyle büyük bir aile, bir okul olarak görüyoruz. Bugün geldiğimiz noktada, yerelden evrensele uzanan çizgimizde kaliteden ödün vermeden, Anadolu'nun irfanını ve estetiğini yayıncılık dünyasına taşımaya devam ediyoruz. Bu 10 yıllık istikrar, o ilk günkü heyecanımızı kaybetmememizin ve ekip arkadaşlarımızla kurduğumuz o güçlü gönül bağının bir eseridir.

RÖPORTAJ: BEDRİ YÜCEL

YÜCEL: Yayınevinize Telmih adını verirken bu isim nerden aklınıza geldi ve kısaca ne manaya geldiğini açıklar mısınız?

ÖZER: Bu soru, aslında bizim varoluş sebebimize dokunan çok

kıymetli bir soru. İsim, müsemmanın aynasıdır derler. Biz de ismimizin yaptığımız işin ruhunu taşımasını istedik.
Telmih, kelime manasıyla 'hatırlatma', 'işaret etme' veya 'bir şeye üstü kapalı dokundurma' demektir. Edebiyatımızda ise; herkesçe bilinen bir olaya, kıssaya, tarihe veya şahsa atıfta bulunma sanatıdır. Yani az sözle çok şey anlatma, kelimelerin arkasına koca bir dünyayı sığdırma ustalığıdır.
Yayınevimize bu ismi verirken aklımızdan geçen düşünce şuydu: Biz, modern zamanların hızı ve gürültüsü arasında kaybolan o kadim değerleri, estetiği ve irfanı okurumuza yeniden hatırlatmak istedik. Geçmişin köklü mirasına bir selam durmak, dünün birikimini bugünün diliyle harmanlayıp yarına taşımak gayesi güttük. Kısacası Telmih adını seçerken, okurlarımızın zihninde ve kalbinde tarihsel ve kültürel bir hafızayı tazelemeyi, her eserimizde hakikate, güzele ve iyiye dair zarif bir işarette bulunmayı amaçladık.

YÜCEL: Şimdiye kadar kaç yazar ve şairin kitabını çıkarttınız ve kitaplarının çıkmasına vesile olduğun kişiler genel de Elazığlı mı yoksa başka illerden gelen kişiler de var mı?

ÖZER: Memnuniyetle ifade edeyim; geride bıraktığımız 10 yıllık süreçte, yüzlerce yazar ve şairimizin eserini Türk edebiyatına kazandırmanın haklı gururunu yaşıyoruz. Nicelikten ziyade niteliğe önem versek de bugün kütüphanelere baktığımızda Telmih logosuyla yerini almış çok geniş ve kıymetli bir külliyat görüyoruz.
Yazar profilimize gelince... Elazığ, şüphesiz bizim kalemiz, merkez üssümüz ve ilham kaynağımız. Kuruluş aşamasında doğal olarak önce kendi şehrimizin, yani 'Şairler Şehri' Elazığ'ın kalemlerine ses olduk. Ancak zamanla Telmih'in sesi o kadar gür çıktı ki, bu ses şehir sınırlarını aştı.
Bugün geldiğimiz noktada yazar kadromuz sadece Elazığ ile sınırlı değil. İstanbul'dan Ankara'ya, İzmir'den Erzurum'a, hatta Azerbaycan gibi gönül coğrafyamızın farklı köşelerinden dosyalar alıyor ve kitaplaştırıyoruz. Biz artık Elazığ'da doğmuş ama tüm Türkiye'yi kucaklayan, Edirne'den Kars'a her kalem erbabının kapısını çalabileceği bir kültür ocağıyız. Kısacası; köklerimiz Elazığ'da, dallarımız ise tüm Türkiye'ye ve Türk dünyasına uzanmış durumdadır."

YÜCEL: Beraber çalışacağınız kişileri seçerken çok itinalı çalıştığınızı ve kriterlerinizin olduğunu bilen biriyim. Bunu okuyucularımıza da anlatır mısınız?

ÖZER: Bu hassas noktaya değindiğiniz için teşekkür ederim. Evet, bizi yakından tanıyanlar bilir ki; Telmih kapısından içeri giren her dosya ve her isim için 'ince eler, sık dokuruz.' Bu bizim için bir tercih değil, okurumuza ve edebiyata duyduğumuz saygının bir gereğidir. Kriterlerimizi aslında iki ana başlıkta toplayabiliriz: Edebi yetkinlik ve insanî duruş.

Öncelikle, masamıza gelen bir eserin edebi derinliği, Türkçemizi kullanma becerisi ve özgünlüğü bizim kırmızı çizgimizdir. Biz, sırf kitap çıkarmış olmak için eser basan bir matbaa değiliz. Biz nitelikli eserleri kültür dünyamıza kazandıran bir yayıneviyiz. Bu yüzden editöryal sürecimiz çok sıkı işler. Ancak en az kalemin gücü kadar önemsediğimiz bir diğer husus, yazarın veya şairin karakteridir. Biz Telmih Yayın Grubu olarak kendimizi büyük bir aile olarak tanımlıyoruz. Bu ailenin içine dahil olacak kişinin uyumu, nezaketi, eleştiriye açık olması ve ekip ruhuna inanması şarttır. Egosu kaleminin önüne geçen, 'ben' diyen değil; tevazusuyla büyüyen, 'biz' diyebilen yol arkadaşlarıyla çalışmayı tercih ediyoruz. Özetle; okuyucularımıza mahcup olmamak adına, sadece iyi eserleri değil, aynı zamanda iyi insanları, yani 'gönül insanlarını' bünyemize katmaya gayret ediyoruz."

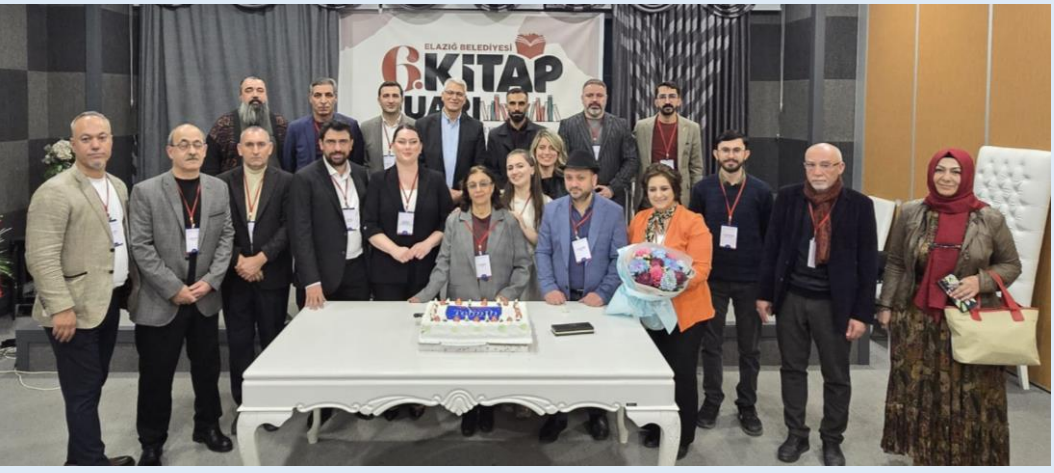
YÜCEL: Maddiyat çok mu önemli, yoksa öncelik kalite ve bünyenize kattığınız kişilerin başarısı mı?

ÖZER: Bu sorunuz, yayıncılık sektörünün kanayan yarasına parmak basıyor aslında. Çok net ve samimi bir cevap vereceğim: Yayıncılık, sadece ticari kaygılarla yapılabilecek bir iş değildir; bu bir gönül işidir. Elbette yayınevinin varlığını sürdürebilmesi, çarkların dönmesi ve yeni eserlerin basılabilmesi için iktisadi bir sürdürülebilirlik şarttır. Bunu yadsıyamayız. Ancak bizim terazimizde maddenin kefesi değil, mananın ve kalitenin kefesi her zaman daha ağır basar.

Eğer önceliğimiz sadece para kazanmak olsaydı, seçici davranmaz, popüler olanın peşinden gider, edebi niteliği zayıf ama 'çok satan' türlere yönelirdik. Oysa biz, kalıcı olanın peşindeyiz. Bizim için bir kitabın ne kadar sattığından ziyade, o kitabın okurun ruhunda ne kadar yer ettiği önemlidir. Biz tüccar mantığıyla değil, bir kültür elçisi bilinciyle hareket ediyoruz. Bünyemize kattığımız şair ve yazarların başarısı ise bizim en büyük sermayemizdir. Bir yazarımızın kitabının edebiyat çevrelerinde konuşulması, bir şiirinin dilden dile dolaşması, bizim için banka hesaplarındaki rakamlardan çok daha değerlidir. Çünkü para harcandığında biter ancak ortaya konan kaliteli bir eser ve kazanılan başarı, nesilden nesile aktarılan bir mirastır.

YÜCEL: Kitaplarını çıkarttığınız yazar ve şairlerle genel de kitap fuarı ve çeşitli etkinliklerde de beraberliğinizi sürdürmeye itina eden bir yapınız var. Başarınızın arkasın da bu sürekliliğin olması da var mı acaba?

ÖZER: Kesinlikle, tespitiniz çok yerinde. Hatta şunu rahatlıkla söyleyebilirim. Başarımızın en önemli yapı taşlarından biri işte bu 'yol arkadaşlığı' bilincidir. Bizim yayıncılık anlayışımızda süreç, matbaadan gelen kolileri yazara teslim ettiğimiz anda bitmez. Aksine asıl yolculuk o zaman başlar. Bir eserin vücut bulması kadar, o eserin okuyucuyla buluşması, tanıtılması ve yazarının motivasyonunun yüksek tutulması da bizim sorumluluğumuzdadır. Kitap fuarları, imza günleri ve kültür etkinlikleri, bizim için sadece satış yapılan yerler değildir. Oralar bizim Telmih ailesi olarak gövde gösterisi yaptığımız, birlik ve beraberliğimizi pekiştirdiğimiz meydanlardır. Yazarımız, stantta veya kürsüde arkasında dağ gibi duran bir yayınevi gördüğünde kendini daha güçlü hissediyor. Okuyucu ise karşısında birbirine kenetlenmiş, samimi bir ekip gördüğünde bize daha çok güveniyor. Bu

süreklilik ve omuz omuza duruş, aramızdaki sinerjiyi sürekli canlı tutuyor. Yazarını yalnız bırakan, "Kitabını bastım, gerisine karışmam." diyen bir zihniyetle kalıcı başarı yakalanamaz. Bizim sırrımız, yazarlarımızla kurduğumuz o gönül bağını, imzadan sonra da koparmamak ve başarıyı hep birlikte kucaklamaktır.

YÜCEL: Beraber çalıştığınız, kitaplarına imza attığınız kişiler çeşitli yayın organların da sıklıkla boy göstermek de ve aranan, tercih edilen kişiler olmakta. Bu başarılarının sebebi sizin olaylara sahip çıkmanız mı, yoksa birer tesadüf mü?

ÖZER: Hayatta hiçbir başarının, hele ki sürdürülebilir bir başarının 'tesadüf' olduğuna inanmam. Tesadüf saman alevi gibidir; bir an parlar ve söner. Oysa bizim yazarlarımızın başarısı, kökleri derine inen bir çınarın büyümesi gibidir. Bu durumu bir benzetmeyle açıklamak isterim: Yazarın elindeki dosya ham bir elmas gibidir. O elmasın kıymeti kendinden menkuldür, evet; ama onu işleyip, parlatıp, en doğru ışığın altına, yani vitrine koymazsanız, o cevher hak ettiği değeri göremez.

İşte Telmih Yayın Grubu olarak bizim yaptığımız tam da budur. Biz yazarlarımıza sadece bir kitap basıp vermiyoruz. Onlara bir yol haritası çiziyoruz. Medya ilişkilerimizle, sosyal medya ağımızla ve kültürel çevremizle, onların sesinin daha gür çıkması için bir kaldıraç görevi görüyoruz. Yazarlarımızın medyada görünür olması, aranan isimler haline gelmesi, onların güçlü kalemleri ile bizim kurumsal desteğimizin birleşmesinin sonucudur. Biz onlara sahip çıkıyoruz çünkü yeteneklerine inanıyoruz. Onları doğru platformlara taşıyıp, doğru kitleyle buluşturmak için perde arkasında ciddi bir emek harcıyoruz. Dolayısıyla bu tablo kesinlikle bir tesadüf değil; inancın, stratejinin ve omuz omuza verilen emeğin, yani biz olmanın haklı bir sonucudur.

YÜCEL: Ülkemizin çeşitli illerinde düzenlenen kitap fuarlarının çoğuna katılmaktasınız ve beraberiniz de muhakkak yazar-şair kadronuzdan kişiler sürekli yer almakta. Bu sizin tercihiniz mi yoksa sizle beraber gelenlerin isteği mi?

ÖZER: Bunu keskin çizgilerle 'benim isteğim' veya 'onların isteği' diye ayırmak doğru olmaz. Bu, tamamen aramızdaki gönül birliğinin ve sinerjinin doğal bir sonucudur. Biz fuarları sadece kitap satılan ticari pazarlar olarak değil; okurla yazarın kucaklaştığı, hasbihal ettiği 'kültür şölenleri' olarak görüyoruz. Ben bir yayıncı olarak standın başında tek durduğumda, o standın ruhu eksik kalır. Oraya ruhu üfleyen, kitabın bizzat sahibi olan yazarın, şairin nefesidir. Elbette ben, yayınevi koordinatörü olarak tüm yazarlarımı bu atmosferi solumaları, okurlarının gözünün içine bakarak kitaplarını imzalamaları için teşvik ediyorum, imkanlarımızı seferber ediyorum. Ancak bu teşvik, onların içindeki edebiyat aşkı ve paylaşma arzusuyla birleşince anlam kazanıyor. Yazarlarımız da Telmih standında bulunmayı, o aile ortamını, yolculuklardaki sohbetlerimizi ve fuar heyecanını çok seviyorlar. Kısacası; bu ne bir dayatma ne de tek taraflı bir istek... Bu, aynı davaya inanmış, aynı heyecanı taşıyan insanların, Anadolu'nun farklı şehirlerinde okurlarıyla buluşma iştiyakıdır. Biz birlikte yol yürümekten keyif alan bir ekibiz.

YÜCEL: Bizlere biraz da yayın kurulunuzdan ve yayınevinizin yayını olan Telmih dergisinden de bahseder misiniz? Sanırım bugünler de 35. Sayısı çıkacak. Derginiz hakkında da bilgi verir misiniz?

ÖZER: Memnuniyetle... Telmih Dergisi, bizim yayınevimizin amiral gemisidir, vitrinidir ve en önemlisi okuludur. Yayınevi olarak bastığımız kitapların tohumları aslında ilk önce dergimizin sayfalarında atılır. Yayın kurulumuz, tabiri caizse işin mutfağındaki gizli kahramanlardan oluşur. Akademisyenlerden, şairlerden ve edebiyat sevdalılarından oluşan çok güçlü, dinamik bir kadromuz var. Genel Yayın Yönetmenimiz Merve Nur Maden Özer riyasetinde, her bir satırı, her bir mısrayı ince eleyip sık dokuyan, derginin hem görsel estetiğini hem de edebi derinliğini titizlikle kurgulayan bir ekibimiz var. Onların bu özverisi olmasa, Telmih bu kadar uzun soluklu olamazdı.

Evet, şu sıralar tatlı bir telaş içindeyiz. 35. Sayımızın hazırlıkları sürüyor. Bu sayımızı edebiyatın en zor ama en lezzetli türlerinden biri olan “Deneme” dosyasına ayırdık. Biliyorsunuz deneme, yazarın kendi 'ben' ülkesinde yaptığı bir yolculuktur, samimiyettir, iç dökmedir. Biz de 35. sayımızda okurlarımızı fikrin, düşüncenin ve estetiğin harmanlandığı, sözün en damıtılmış haliyle buluşturmayı hedefledik. Dolu dolu, arşivlik bir sayı geliyor diyebilirim. Okurlarımız bu sayıda hem usta kalemlerin denemeleriyle tefekkür edecek hem de yeni yeteneklerin taze soluklarıyla tanışacaklar.

YÜCEL: Bizler bu sene yayınevinizin yayın kuruluna katılan ve sizin de hayatınızı birleştirdiğiniz değerli eşiniz Sn Merve Nur Hanım’ı yakından tanımak isteriz. Bize biraz da değerli eşiniz yazar hanımefendiden bahseder misiniz? Kendisi Elazığlı olmadığı için ben ona "Elazığ’ın gelini" demekteyim. Gelin hanım Elazığ'ı sevdi mi?

ÖZER: Bu nazik sorunuz ve “Elazığ'ın gelini” gibi sıcak, içten yaklaşımınız için hem şahsım hem de eşim adına teşekkür ediyorum. Merve Nur Maden Özer Hanımefendi, benim sadece hayat arkadaşım değil; aynı zamanda fikir dünyamın ortağı, kalem yoldaşım ve Telmih’in

mutfağındaki en büyük güç kaynağımdır. Kendisi şu an Telmih Yayın Grubu’nun Genel Yayın Yönetmenliği görevini üstlenmiş durumda ve yayınevimizin kurumsal vizyonuna bir kadın eli değmesinin, o estetik bakış açısının ne kadar kıymetli olduğunu çalışmalarıyla hepimize gösteriyor. Kendisi aynı zamanda çok güçlü bir kaleme sahip, üretken bir yazarımızdır. 'Gelin' olma meselesine gelince... Evet, Merve Hanım doğma büyüme Elazığlı değil. Ancak biliyorsunuz; Elazığ, kültürü, musikisi ve insan dokusuyla zor ama bir o kadar da kuşatıcı bir şehirdir. Merve Hanım, bir edebiyatçı hassasiyetiyle bu şehrin ruhunu, Harput’un maneviyatını ve insanımızın samimiyetini çok kısa sürede benimsedi ve çok sevdi. Hatta bazen Elazığ’a olan ilgisini ve şehre dair projelerini gördüğümde, “Benden daha çok Elazığlı oldun.” diye kendisine takılıyorum. O yüzden 'Elazığ’ın gelini' ifadesini hakkıyla taşıdığını ve bu şehre hizmet etmekten büyük bir mutluluk duyduğunu gönül rahatlığıyla söyleyebilirim. Bizim evliliğimiz, aslında edebiyatla hayatın, Elazığ ile Anadolu’nun diğer renklerinin güzel bir telifi oldu.

YÜCEL: Bize öğrenmek isteğimiz ve merak ettiğimiz tüm konular hakkında bilgiler verdiniz. Son olarak yayınevinizin gelecek planları hakkında da kısaca bilgi verir misiniz?

ÖZER: Bu keyifli sohbet ve bize kendimizi ifade etme fırsatı verdiğiniz için ben teşekkür ederim. Gelecek vizyonumuzu tek bir cümleyle özetlemem gerekirse; “Kökü mazide, gözü âtide” bir yayıncılık anlayışını kurumsallaştırmaktır diyebilirim. Planlarımızdan somut örnekler vermek gerekirse; öncelikle Telmih Dergisi'nin ocağını tüttürmeye, yani 36, 37 ve daha nice sayıları okurla buluşturmaya devam edeceğiz. Çünkü dergi, bizim hür tefekkür kalemizdir. Bunun yanı sıra, çağın ruhunu yakalamak adına dijital dünyada daha aktif olacağız. Yakın zamanda, dijital platformlarda yepyeni projelerle gönüllere dokunacağız. Kelimelerin o büyülü dünyasını, sosyal medyanın hızıyla birleştirip gençlerimize ulaştırmayı hedefliyoruz. Kitap yayıncılığında ise rotamızı biraz daha genç nesle ve biyografik eserlere çevirme niyetindeyiz.

YÜCEL: Çaydaçıra dergimize vermiş olduğunuz röportaj için okuyucularımız adına teşekkürlerimizi sunarız. Şehrimizin bir yayınevi olmanız ve bizi başarı ile temsil etmeniz gurur kaynağımız oldu. Yolunuz açık olsun.

Elazığ'ın son halk kahramanı:

Zafranlı İsmail (Cüneyt)

"Deli Cüneyt" olarak da tanınan Zafranlı İsmail, "İsmail sizi seviyor." sözüyle hümanist kimliğiyle de tanınır.

YÜCEL ÇAKMAK
ÇAYDAÇIRA/İSTANBUL

Elâzığ meczuplarıyla tanınır. Elâzığ halkı onlara sahip çıkmış, hatta onları Veli olarak da görmüştür. Deli Cevdet, Deli Musto, Deli Recep, Aliye Bacı ve Trafik Memet bunlardan bir kaçıdır.

Zafranlı İsmail'i çoğunuz tanırsınız. O'da Elazığ'ın sevilen sahiplenen meczuplarındadır.

Hani üst üste gömlek, pantolon giyerdi. Namı değer "Cüneyt" İsmail uzun saçıyla da tanınırdı. İsmail, Zafran'da yaşar. Paltosunun cepleri hep doluydu. Ceplerinde ne olduğu pek bilinmezdi. Yıllarca bu paltosunu üstünden çıkarmayan İsmail son yıllarda bu huyundan vazgeçmiş.

İsmail, "İsmail sizi seviyor" sloganıyla insanların arasında zararsız dolaşırdı.

Bilhassa gençlik yıllarında deyim yerindeyse "artist" görünümüne çok dikkat ederdi. Kırmızı kazak üzerine çekerdi siyah deri montu. Saçlarıysa Michael Jackson'ın saçları gibi uzundu. Beklenmedik bir anda çıkardı karşınıza ve haykırırdı "Ben Cüneyt Arkın'ım!'' diye. İşte bu yüzden lakabı hep "Cüneyt" oldu ve bazı yerlerde "Deli Cüneyt" olarak da tanındı İsmail.

Sabah erkenden kalkar çarşının yolunu tutardı. Bütün mahalleleri gezerdi. Esnaf onu çok sever hep dükkânına davet ederdi. O ise ekmeğini taştan çıkarırdı. Bir gün Yenimahalle'de bir gün Üniversite Mahallesi'nde birinin bahçesinde odun kırardı. Ev sahipleri de onun karnını doyurur "İsmail bir tane ya hu" derlerdi.

Bir kaban düşünün. Astarını aklınıza gelen gelmeyen her şeyle doldurun. Acaba ne kadar şişer? Abartmıyorum o en az üç valiz kadar şişirebiliyordu. Ve o kabanı bir kaplumbağa misali taşırdı sırtında. Sırtında onu taşırken biraz eğilirdi kollarını olabildiğince açardı İsmail. Gençti, yakışıklıydı. Mahallenin kızlarına âşık olurdu. Mısralar dizerdi onlara.

"Aşık oldum boyuna posuna, ne olur al beni…"
Bir gün evlenme teklif etmiş bir bayana. Bayan: "Git başımdan" diye tepki verince İsmail: "Ama bak sahan kola alırım aaa" diye ikna etmeye çalışmış.

İsmail'in hikmeti

İsmail, bir gün İlimizin tanınmış simalarından Ekrem Katı'yı ziyaret etmiş.
Bir kuyumcudan, işlerinin rast gitmesi için dua edip, 100 Avro aldığını söyleyen İsmail, aynı duayı Ekrem için yapacağını söyleyerek 100 YTL istemiş.
Ekrem Katı "olmaz" demiş. İsmail, yarı yarıya tanzilat yapmış "50 YTL" istemiş.
Ekrem Katı, yine "olmaz" demiş ve 5 YTL vermiş.
5 YTL'yi almayan İsmail, "İşlerin rast gitmeyecek. Parayı verseydin heç bişe olmazdı" diyerek gitmiş.
Aradan bir gün geçmeden yani aynı gün, Ekrem Katı'nın evindeki 72 ekran televizyon arıza yaparak, kullanılmaz hale geldi. Aynı gün işyerinde cam ve porselen eşyalar raflardan düşerek kırılır. Şansızlıklar bunlarla kalmaz. Bu olaydan birkaç gün sonra Ekrem Katı'nın arabasına arkadan bir araba çarpıyor.

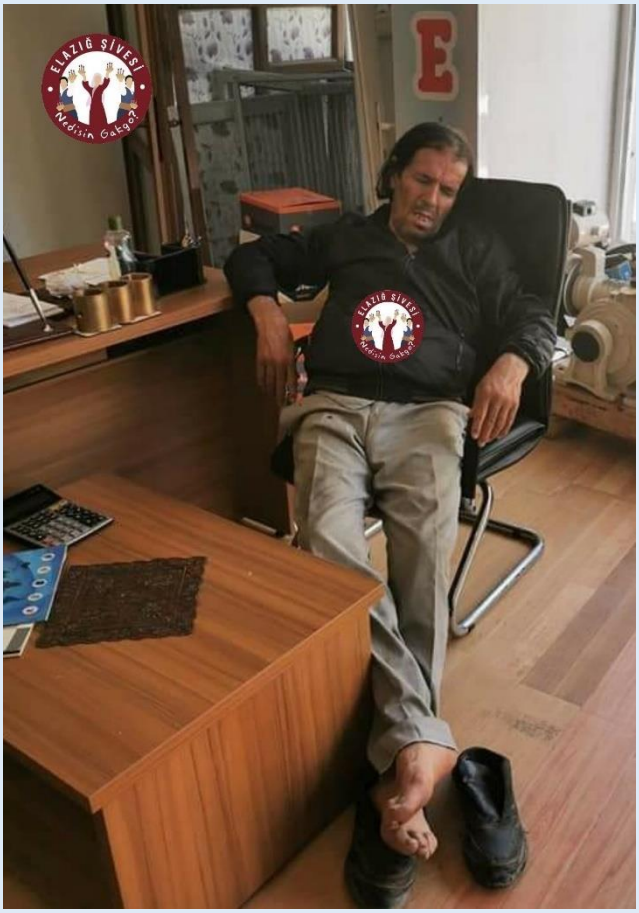

50 YTL'ye ye razı olmayan Ekrem Katı, yaklaşık 700 YTL zararda…
Sayın Katı, başına başka kazalar gelmesin diye, harıl harıl İsmail'i aradı.
Bu hikâyeyi Günışığı Gazetesi'ndeki köşemde yayınlayarak, Ekrem'in İsmail'i aradığını yazdım. İki gün sonra İsmail'i sabah erken saatte gazetenin kapısı önünde buldum.
"Hayırdır İsmail" dedim, İsmail'in etrafında toplanan esnaf komşular, "İsmail, para almaya gelmiş" dediler. Hemen söze İsmail girdi: "İsmail sizi seviyor. Biri bana para verecekmiş. Kim verecek" diyerek, yüzüme gülmeye başladı. Ben de Ekrem Katı'nın yerini tarif ederek, İsmail'i oraya gönderdim. Daha sonra öğrendiğim kadarıyla, Ekrem ile İsmail makul bir ücret karşılığı anlaşmışlar.

İsmail'in son kıssası

Elazığ'ın gönüllerde taht kuran özel insanı İsmail, minibüste gülümsetti

Elazığ'ın sevilen simalarından biri olan İsmail, bir gün sabah saatlerinde minibüste çekilen görüntüleri hem şaşırttı hem gülümsetti.
Elazığ'da yıllardır sokaklarda elinde bastonuyla, sırtında yüküyle gezen İsmail, kent halkının yakından tanıdığı bir isim. Uzun saçları, sade yaşamı ve zararsız tavırlarıyla bilinen İsmail, özellikle kaplumbağalara olan ilgisiyle hafızalarda yer ediniyor. Kentte onu tanımayan neredeyse yok.
Günışığı Gazetesi WhatsApp İhbar Hattı'na gönderilen görüntülerde, İsmail'in minibüs yolculuğu sırasında koltuk arkasına ritim tutarak yolcuları gülümsettiği görülürken, daha sonra yolculardan birine "Senin adın ne seni Allah için seviyorum" sözleri minibüsteki duygusal atmosferi daha da güçlendirdi. Elazığ'ın gülü İsmail, bir kez daha küçük bir anla büyük bir tebessüm bırakmayı başardı.

Sosyal Medyada İsmail...

Mustafa Dilekçi:
"Allah selamet versin sene 1993 Yaşar Düğün Salonu önünde araç park yeri yüzünden adamın biri bura benim yerim park edemezsin dedi. Tartışmaya başladık olay kavgaya doğru ilerlerken o sırada İsmail Gakgo sokaktan geçerken bizi gördü gelip önce bana sonra diğer adama sarılarak İsmail sizi çok seviyor kavga yok deyip olayın büyümeden sonlanmasına sebep oldu hiç unutmam Allaha emanet olsun inşallah."

Binnur Köse:
"İsmail'den bende çok korkardım böyle insanlardan... Birgün evimin kapısını çaldı ben açtım. 'Nasılsın Gakko?' dedi iyim sen nasılsın diye sordum o esnada kahvaltı yapıyorduk aç mısın dedim he dedi ben içeri aldım ama çocuklar kızdı. Bayağı sohbet ettik. 'Canım biber kurusu kavurması isti' deyince hemen yaptım. Bi güzel yedi bana da 'seni çok sevdim sen iyisin' dedi. Bide banka kartını gösterip 'kaç param var hele bak sana lazımsa verem' dedi. Bende araba alacam bana biraz borç ver deyince 'sana yazık alma kaza yaparsın' demişti çarşıda görse hemen elindeki ekmeği bana uzatır 'al gakgo ben seni sevim' derdi."

Zekeriya Karaaslan:
"İsmail Gakko bizim mahallenin az üst tarafında otururdu. 1982 yılında ortaokula giderken hemen hemen her gün rastlaşırdık. Her günde bize 'Gakko beş lira var mı?' diye sorardı. Ara ara Hacı Remzi Camiinde rastlaşıp iki lafın belini kırıyoruz. Severim İsmail'i bizim mahallenin gülüdür."

Fehmi Karacaoğlu:
"Daha bir hafta önce Zafran yolunda bekliyordu. Elinde boru vardı 'aldım' dedi 'beni kapalı carşıya bırak. Bu boru elimi kesiyor bunu düzeltem' dedi. Fotoğraf çekeyim dedim 'günah çekme' dedi Telefonu elimden aldı inene kadar vermedi. 'Beni çekip internete atıyorlar günah kazanıyorum' dedi."

Mahmut Ataş:
"Biz Cüneyt olarak bildik. Yıllarca paltosu dolu gezdi sonra ne olduysa o paltoyu boşalttı. Sanırım yaş ilerledi taşımak ağır geldi. Rabbim sağlık sıhhat versin."

İhsan Orsay:
"Eskiden ne korkardım. Caddede bunu görsem köşe bucak kaçardım. Eskiden sırtında kocaman torbası, saçları uzun keçe gibiydi yıllar geçtikçe torbasını attı saçlarını kesti. Gerçek adı nedir bilmiyorum. Kimisine göre Cüneyt kimisine göre İsmail... Her insanın hayat hikayesi farklıdır kim bilir neden bu halde bunun hayat hikayesi nedir? Birgün Zafran'da halamın yanına gelir oturur laflarlar. Halam demiş 'İsmail ben küsmüşüm' İsmail demiş 'abla niye ben sana nettim ki?' Halam demiş sen benim yeğenimi korkutmuşsun İsmail'de üzgün bir şekilde 'abla ben yeğenin tanimim ben ne yapmışım ki ben korkmuş ben ona bişe etmemişim.' Halam bana anlatınca duygulandım tövbe estağfurullah tövbe aklı başında konuşması düzgün oturur seninle muhabbet eder."

NİHAT KAZAZOĞLU: HARPUT MUSİKİSİ'NİN HAFIZASI

SELİM ŞENGÜL

15 Aralık 1992 tarihinde Kültür Bakanlığı ve TRT'nin işbirliği ile hazırlanan "Anadolu'da Evlenme Gelenekleri ve Düğün Töreleri" konulu belgesel çekimine ev sahipliği yaptı. Bu çekime 11 kişiden oluşan ekiple katıldı. Başkanlığı döneminde rahatsızlanan eşinin Ankara'da tedavisi için 3 Şubat-27 Temmuz 1992 tarihleri arasında Nurettin Demirbaş dernek başkanlığına vekâlet etti. 20 Şubat 1993 tarihinde 12. Seri Konser Atatürk Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Sıtkı Canaydın, Mehmet Özbek, Gürsel Coşkun, Adnan Çilesiz, Lokman Tasalı ve Nihat Kazazoğlu'ndan oluşan solistler Türk Halk Müziği ve Türk Sanat Müziği'nden oluşan repertuvarda yer aldı. 27 Mayıs 1993 tarihinde Fırat Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi'nde Türk Halk Müziği'nden oluşan bir konser verdi.

Dernek üyelerinden keman sanatçısı Kenan Çimtay'ın dernek bünyesinde tasavvuf musikisi topluluğu kurulması hakkındaki dernek başkanlığına verdiği dilekçe değerlendirildi. Oluşturulan tasavvuf musikisi topluluğunun başına Kenan Çimtay getirildi. 31 Ağustos 1993 tarihinde Şef Kenan Çimtay yönetiminde bir tasavvuf musikisi konseri sunuldu. 3 Temmuz 1993 tarihinde Gençlik Spor ve Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen ve Kütahya'da yapılan halk oyunları yarışmasına katıldı. Otantik dalda yirmi dört gurubun iştirakiyle yapılan halk oyunları yarışmasında Erzurum ve Diyarbakır halk oyunları ekipleri birinciliği paylaşırken Elazığ Musiki Konservatuar Derneği Türkiye İkincisi oldu. 16 Ekim 1993 tarihinde Fırat Üniversitede yapılan "Tarih Sempozyumunda" Atatürk Kültür Merkezinde Harput Musikisi konseri, 22 Ekim 1993 tarihinde Kültür ve Sanat Fuarında tasavvuf musikisi konseri, 31 Ekim 1993 tarihinde Fuarın kapanış gecesinde Harput Musikisi konseri verilerek dernek çalışmalarının birer ürünü olarak halka sunuldu.

Nihat Kazazoğlu; 23 Ocak 1994 tarihinde yapılan Olağan Genel Kurul Kongresi'nde ikinci defa dernek başkanlığına seçildi. O yıllarda dernekte piyano olmadığı için org kursu açıldı. 13 Haziran 1994 tarihinde dernekte ilk defa açılan org kursunun hocalığına Hüseyin Sekü getirildi. 27 Aralık 1994 tarihinde Fırat Üniversitesi Atatürk Konferans Salonunda Türk Sanat Müziği ve Türk Halk Müziği'nden oluşan bir konser verildi. Konsere misafir sanatçı olarak Mustafa Keser davet edildi.

20 Şubat 1995 tarihinde Hasan Öztürk, Lokman Tasalı ve Adnan Çilesiz'inde aralarında bulunduğu 16 kişiden oluşan Harput Musikisi Topluluğu, Ahmet Kaya'nın yönetimindeki "Ahmet Abi'nin Vapuru" programına katıldı. Kanal D TV tarafından yapılan bu program 4 Mart 1995 tarihinde yayınlandı.

Nihat Kazazoğlu, 18 Ocak 1998 tarihinde 17. Olağan Genel Kurul Kongresi'nde üçüncü kez dernek başkanlığına seçildi. Elazığ Musiki Konservatuarı Derneği'nde halk oyunları çocuk ekibi kuruldu. Bu ekibin çalışmalarını sağladı. 4 Nisan 1998 tarihinde Başbakanlık Gençlik Spor Genel Müdürlüğü

tarafından düzenlenen ve Adıyaman'da yapılan halk oyunları yarışmasında birincilik ödüllü aldı. 02 Mart 1998/10738 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla Elazığ Musiki Konservatuar Derneği “Kamu yararına çalışan dernek” statüsünü aldı.
17 Nisan 1998 tarihinde verilen bir konserde, “İkinci Çayda Çıra Bilim Ve Sanat Ödülü”nü aldı. 21 Nisan 1998 tarihinde "Türk Kültürüne Hizmet Vakfı" tarafından Amasya, Bitlis, Edirne, Elazığ, Gaziantep Valilerine birer "Hizmet Ödül Plaketi" verildi. İstanbul'da gerçekleştirilen hizmet ödülü törenine Nihat Kazazoğlu, Lokman Tasalı ve Elazığ Musiki Konservatuar Derneği’nin icra gurubu birlikteliğinde İstanbul Kültür Merkezi’nde tören sonrası bir konser sunuldu.
Fırat Havzası Gazeteciler Cemiyeti tarafından hizmet ödülüne layık görüldü. Mayıs 1998 tarihinde Fırat Üniversitesi Atatürk Kültür Merkezi’nde bir konser verildi. Konser ardından bir bülten çıkarıldı. 18 Mayıs 1998 tarihinde Fırat Üniversitesi Konferans Salonu’nda 14. Seri Konser verildi. Konserin Türk Sanat Müziği korosu şefliğini Kenan Çimtay, Türk Halk Müziği korosu şefliğini Fethi Açıkgöz yaptı. Bu konserin konu edildiği bir de "Haber Bülteni" çıkarıldı. 30 Mayıs 1998 tarihinde Polis Evi bahçesinde Türk Halk Müziği ve halk oyunlarından oluşan bir konser sunuldu.
Haziran 1998’de, Özel İdare binasının kiralanması dördüncü ve beşinci katlarına taşınmasındaki emekleri, dönemin yönetim kurulu üyesi Şener Bulut ve dönemin kültür müdürü Tahsin Öztürk ile birlikte gerçekleştirildi. 30 Mayıs 1999 tarihinde Elazığ Musiki Konservatuarı Derneği ile Şanlıurfa'da Şurkav kültür gecesine katıldı. Açık havada yapılan bu konserin aynısı, aynı günün akşamı Devlet Su İşleri Konferans Salonunda tekrarlandı. 31 Mayıs 1998 tarihinde Gümüşhane'de yapılan halk oyunları festivaline katıldı. 26 Haziran 1998 tarihinde Çorum ilinde düzenlenen Hitit Festivaline katıldı.
Temmuz 1998 tarihinde "Yöremiz Türkülerimiz" adlı programı çekimi gerçekleştirildi. 10 Eylül 1998 tarihinde, Nihat Kazazoğlu'nun başkanlığında Şener Bulut, Adnan Çamlıbel, Recep Bağcı, Kenan Çimtay, Tanju Demirkol ve Şahap Demir'den oluşan gurupla Köşk’te

Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel ziyaret edildi. Bu ziyarette Özel İdare İş Merkezi’ne taşınan Elazığ Musiki Konservatuarı Derneği'nin açılışına davet edildi. 4 Ekim 1998 tarihinde Elazığ Musiki Konservatuarı Derneği’nin yeni binasının açılış törenine gelen Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel coşkulu bir tezahüratla ve halk oyunları ile karşılandı. Kurban kesiminden sonra derneğe giriş kurdelesi Cumhurbaşkanı Demirel kesildi. Dernek başkanına; "Kazazoğlu sözümde durdum ve geldim" demişti. Daha sonra dernek binası gezdirildi ve kendilerine mini bir konser sunuldu. Cemiyetin onur üyesi yapıldı.
**Devamı gelecek sayıda...*

EMKD'de Açıkgöz Başkan...

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Kamu Yararına çalışan Elazığ Musiki Konservatuarı Derneği'nin yapılan genel kurul sonunda Fethi Açıkgöz başkanlığa getirildi.

11 Ocak 2025 tarihinde dernek binasında yapılan EMKD Genel Kurulu'nun Divan Başkanlığını Tahsin Öztürk yaparken, Genel Kurula THM Sanatçısı Esat Kabaklı da katıldı.

Genel kurulda, derneğin geçmiş dönem faaliyetleri değerlendirilirken, yeni döneme ilişkin hedef ve projeler de ele alındı.

Seçimli genel kurulu sonunda devir teslim töreni yapıldı. EMKD Başkanı Hakan Çağlayan'a emekleri için teşekkür edilerek, başkanlık görevi Fethi Açıkgöz ve yönetimine devredildi.

Yapılan seçimlerin ardından dernek başkanlığına getirilen Fethi Açıkgöz, Elazığ'ın köklü musiki geleneğini yaşatmak ve gelecek nesillere aktarmak için çalışacaklarını ifade etti.

Elâzığ ve Harput'ta geleneksel sünnet törenleri ve geleneksel sosyo-kültürel yaşam:

HARPUT'TA SÜNNET DÜĞÜNÜ

Sünnet, lügatte: İnsanın manen tuttuğu iyi yol, meslek, iyi gidiş ve Hazret-i Peygamberin siret-i hasenesi mânâsına gelir.
Sünnetül-lâh:Allahın ahkâmı, Âdat-ı ilâhiye...
Sünnet-i Peygamberi ise: Peygamberin hayatında yaşadığı müddetçe kendisinde görülen iyiliği mutazammin olaylar...
Bununla beraber bir de İslam'da, sünnet olma hususu vardır ki, asıl konumuz bunun üzerinedir. Bu âdet bize, büyük Peygamber Hazret-i İbrahim'den gelir. Hz. İbrahim 80 Yaşında iken Şam vilâyetine bağlı KADDUM köyünde kendi kendini sünnet etmiştir.

MUSTAFA DURĞUN

Bir rivayete göre de 120 veya 70 yaşlarında sünnet olduğuna dair bazı kayıtlar varsa da doğrusu 80 dir.
-İslamiyet'in, insanlara faydalı olduğunu gösteren bu sünnet etme ve sünnet olma işi bizlere bu kaynaklardan gelir.
Şimdi her Müslüman çocuğunu, bu islâmî akidelere uyarak sünnet ettirmekledir. Buna Hitan da deniliyor. Esasen Hitan sünnettir. Ebu Eyyub-i Ansarî'den rivayet edilmiştir ki, şunlar Peygamberimizin sünnetleri arasındadır: Hitan... Misvak Kullanmak... Nikahlanmak... Koku sürmek... Eskiden daha fazla «Hitan Cemiyeti» diye anılan bu olaya şimdi Sünnet Düğünü ve sünnet şenlikleri deniliyor.
- SÜNNETTE KİVRELİK: Eski devirlerde bir çocuk sünnet çağına geldi mi ve âna baba da çocuklarını sünnet etmeye karar verdiler mi, her şeyden evvel çocuğa bir "KİVRE" seçerlerdi.
- Bu Kivre, akraba arasından veya ailenin çok yakın ve samimi dostları arasından seçilirdi. Bu seçime karar verilince ve Kirve belli olunca, çocuğa yeni sünnet elbiseleri giydirilerek o zatın evine götürülür, eli öptürülürdü, o da bu olaydan sonra kendisinin çocuğa kivre seçildiğini anlardı.
Bu karardan sonra artık o zat, ölünceye kadar o çocuğun Kivresidir. Çocuk büyüdüğü, hatta olgunluk çağlarında bile o zata daima Kivre diye hitap ederek ona saygı ve sevgi gösterilirdi. Kivrenin ailesi ile olan münasebet ve bağlar daha sıklaştırılır, adeta bir akraba gibi teklifsiz birbirlerinin evlerine gider gelirler, sık sık görüşürler, icabında birbirlerine yardım eder ve birbirlerini korurlardı.

- SÜNNETÇİLER: Kivre seçildikten ve sünnet günü da kararlaştıktan sonra, sıra Sünnetçiye gelirdi. Sünnetçi, ya ailenin Berberi veya Kasabada bu yönden eli hafif diye şöhret Siirtli kazanmış berberlerden birisi ve yahut Usturaları ve Sünnet otları (İlâçları) içinde bulunan Heybeleri omuzlarında Şehir Şehir, Kasaba Kasaba ve Köy köy dolaşan saçlı sakallı ve hattâ sarıklı, meşhur sünnetçilerden birisi tercihan seçilir ve bunlarla gün ve saati hakkında mutabık kalınırdı.

Esasen sünnetler genellikle ilk baharda ve bazan de yaz aylarında yapıldığından Siirtli sünnetçiler, ilk baharda seyahate çıkar bütün doğu illerini dolaşırlar, boş heybeleri altınlar, mecidiyelerle dolu olarak dönerlerdi.

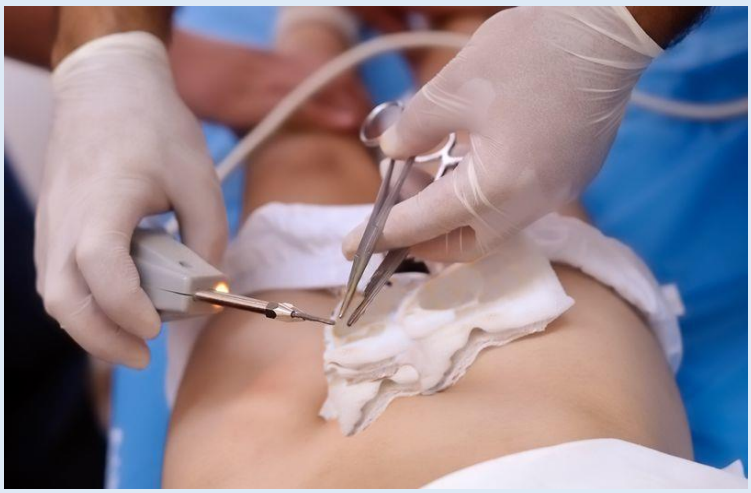
- SÜNNET ve SÜNNET DÜĞÜNLERİ: Diğer taraftan Hitan-Cemiyetine (Sünnet Düğünü) davet edilecek kimselerin isimleri bir kâğıt üzerine yazılarak mahallenin uhucusuna verilir. Uhucu (AV'da avlanırken bağırarak avı avcıya yönlendiren kişi), listede kimlerin isimleri yazılı ise bunların evlerine, ticarethanelerine gider, selâm ve kelâmdan sonra bunları muayyen gün ve saatler için Sünnet düğününe davet eder ve bahşişlerini aldıktan sonra ikinci bir davetlinin kapısını çalardı. Bir iki gün içinde bu hazırlıklar da ikmal edilince Sünnet günü sabahı sünnet çocuğu tepeden tırnağa kadar yeni çamaşırlar, yeni elbiseler ve ayakkabıları giydirilmek suretiyle hazırlanırdı.

O sıra Kivre de hediyeleriyle gelir ve her Kivre mali durumuna göre çocuğa ya bir Tay ya bir koç ve yahut altun veya gümüş bir cep saati gibi hediyeler ve kutu kutu badem şekerleri hediyelerini getirirlerdi. Bazı hali vakti yerinde Kivreler de birkaç gün evel çocuğu alır. Terziye götürür, elbiselerini kendisi yaptırırdı. Sünnet çocuğu, bir taraftan bu hediyelere, bu yeni elbiselere sevinirken, diğer taraftan sünnetin korkusuyla mini mini kalbi durmadan çarpar bu badireden nasıl kurtulacağım diye düşünür., kendine ıssız köşeler arardı. Bu sıralarda Sünnetçiler gelince, evin havası büsbütün değişir, bilhassa kadınlar arasında heyecan ve gözyaşları başlardı.

Sünnetçi bir kahve tepsisi ister, içine usturasını, bir takım pamuk ve bantlarla beraber kâğıt paketler veya mukavva kutular içindeki sünnet otlarını, bu tepsinin içine koyduktan ve kollarını sıvadıktan sonra çocuğu getirmelerini aileden ister. Çocuğu babası veya dayı ve amcası, titreyen ellerinden tutarak sünnetçinin bulunduğu yere getirdikleri zaman Harem tarafındaki kadınlar arasında ağlamalar, sızlamalar ve işitilirdi. Kivre, çocuğu bunların ellerinden alarak çocuğu cesaretlendirmek ve sünneti unutturmak için hediyesini çocuğa verir. Oda veya sofanın münasip bir tarafına konulmuş olan bir yastığın üstüne oturur ve çocuğu okşayarak kucağına oturtur, kollarını bacakları arasından geçirerek her iki taraf ellerinden tutar. Bu şekilde çocuğun bacakları da açılmış olur.

Sünnetçi ve yamağı, çocuğun karşısına otururlar, sünnetçi tepsiyi çocuğun bacaklarının hizasına koyar ve hemen usturayı eline alarak ‘Allahu ekber Allahu ekber’ tekbirler getirmeye başlarlar, orada hazır bulunanlar da tekbire iştirak edince, tekbir sesleri evin her tarafına dağılır. Harem tarafındaki kadınlar, çocuğun feryadını işitmemek için evin en ücra köşelerine girer, kulaklarını parmaklarıyla tıkar ve bir tarafından da gözyaşı dökerlerdi. Tekbirler sona erince bir feryat kopar.
İşte bu kadar., yavru sünnet edilmiş., yarası sarılmış ve evvelden hazırlanmış olan süslü yatağına yatırılmıştır. Sonra berber başı veya Sünnetçi içinde ufak bir et parçası ve birkaç damla kan lekesi bulunan tepsi eline alarak evvela Kivre ve Babanın, sonra orada bulunan yakın davetlilerin önlerine götürür. Bahşiş toplamaya başlar. Nal kadar gümüş mecidiyeler, on ve beş kuruşluklar arasında bazen gözleri kamaştıran madenî yüzlük ve ellilik sarı altınlar ve ufak paralarla tepsi dolar...

Akşama doğru zengin sünnet evlerinde ince saz takımı çalarken davetliler sırasıyla gelir, yemek yerler ve beraberlerinde getirdikleri hediyeleri de çocuğun yatağının başına bırakırlardı. Orta halli ve fakir ailelerde ise ancak konu komşu kadınları davet edilir, yer içer eğlenir ve sünnet çocuğunu da eğlendirirlerdi. Çocuk, eli hafif sünnetçiye tesadüf etmiş ise ertesi gün evin içinde dolaşmağa başlar, yok değilse günlerce, haftalarca yatakta kalır, kalkmak isterse bacaklarını açarak ördek misali paytak paytak, evin içinde dolaşır dururdu. Sünnet çocuğu, tamam iyileşince karşılıklı Kivre davetleri yapılır ve bu suretle Hitan Cemiyeti (Sünnet düğünü) de sona ermiş bulunurdu.

Ancak günümüzde yukarıda belirttiğimiz, sünnet düğünü iş ve işlemlerinin birçoğu, imkanlar ve sosyo- ekonomik şartlar ölçüsünde, bazılar da güncel değişimlere uğramış biçimde yapılmaktadır. En önemli değişin de hijyenik ve sağlık şartlardan ötürü, çocukların sünnet işlemleri hastanelerde uzman doktorlar tarafından yapılmaktadır.
Bilinmelidir ki “HER ŞEY DEĞİŞİR VE DEĞİŞMEYE MECURDUR, DEĞİŞMEYEN TEK ŞEY DEĞİŞME KAVRAMIDIR” değişime evet ancak bu değerlerimizi ve kutsallarımızı elimizden geldiğince yaşayıp yaşatmalıyız, okurlarıma saygılarımla…
Kaynak: *Harput Yollarına/İ. Sunguroğlu*

Kurslar ESMEK çatısı altında

El sanatları mesleki eğitim kursları, kısa adı ESMEK olan Elazığ Sanat ve Meslek Edindirme Kursları çatısı altında toplandı.

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Elazığ Belediyesi Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde kadınlara yönelik düzenlenen el sanatları mesleki eğitim kursları, kısa adı ESMEK olan Elazığ Sanat ve Meslek Edindirme Kursları çatısı altında toplandı.

Halk Eğitim Merkezi tarafından görevlendirilen uzman usta öğreticilerin rehberliğinde; kadınların üretkenliklerini, kişisel gelişimlerini, ekonomik ve sosyal hayata daha güçlü katılımlarını desteklemenin yanı sıra üretkenliklerini de artırmayı hedefleyen bu yeni yapılanma ile kurslar daha sistemli, erişilebilir ve nitelikli bir yapıya kavuştu.

Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürlüğü tarafından yürütülen çalışmalar doğrultusunda; kültürel ve sanatsal değerlerin yaşatılmasından engelli bireylere yönelik destekleyici çalışmalara, gençlere ve çocuklara yönelik eğitsel ve sportif desteklerden kadınlara yönelik gelişimlerini ve ekonomik hayata katılımlarını destekleyen faaliyetlere her alanda toplumsal yaşamı güçlendiren çalışmalar her geçen gün daha büyütülerek sürdürülüyor.

Kadınlara güçlü destek

Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde İzzetpaşa, Güneykent, Rızaiye, Gümüşkavak, Yeni Mahalle, Doğukent, Sarayatik, Ataşehir ve Nailbey Mahallesi'nde yer alan ESMEK Merkezlerinde kadınlara yönelik el sanatlarından mesleki becerilere, kişisel gelişim eğitimlerinden sanatsal çalışmalara kadar geniş bir yelpazede sunulan kurslar devam ediyor. Yapılan yeni düzenlemeyle birlikte sürdürülen bu kursların daha etkin ve güçlü bir yapıya kavuşturulması için kurslar ESMEK çatısı altında birleştirildi. Kadınların yaşamına dokunan, onları üretime ve hayata daha sıkı bağlayan önemli bir kazanım olarak öne çıkan kurslarda; dikişten tasarıma, boyamadan yapay çiçek yapımına, nakıştan rölyef tablolara, örgüden hediyelik ürünlere, tel kırma sanatından iğne oyasına kadar birbirinden özgün el emeği göz nuru ürünlerle pek çok alanda üretim yapılıyor.

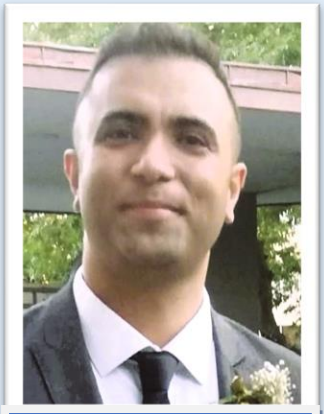

Karaaslan: "Daha güçlü ve sistematik bir yapı oluşturduk"

Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde düzenlenen el sanatları mesleki eğitim kurslarının ESMEK çatısı altında toplanmasının son derece kıymetli bir kazanım olduğunu ifade eden Kültür, Sanat ve Sosyal İşler Müdürü Mehmet Karaaslan, "Gerek sosyal gerekse ekonomik açıdan kadınlarımızın kendilerini geliştirmelerine ve güçlenmelerine yönelik destekleyici çalışmalarımızı bugüne kadar geniş katılımlarla sürdürdük. Bu yeni yapılanmayla birlikte daha güçlü ve sistematik bir yapı oluşturduk. Gayemiz kadınlarımızın sosyal ve ekonomik hayatta daha güçlü yer almalarına katkı sağlamaktır. Sayın Belediye Başkanımızın güçlü desteğiyle kadınlarımızın üretimdeki gücünü, sanattaki zarafetini görünür kılmaya katkı sağlamak için çalışmalarımızı sürdüreceğiz." dedi.

Kültürel Diplomasi ve Harput

“Halep oradaysa arşın burada” demiş atalarımız. Can Halep artık daima huzur ve sükunla var olmaya devam etsin. Gelin bugün biraz arşın üzerine düşünelim. Rahman arşı istiva etti âyeti aklınıza gelmiş olabilir, o başka bir bahsin konusu. Biz şiirsel bir şuurla arş arş arşınlayalım Türkiye'nin bütün insanlığın vicdânı olduğunu bir an bile unutmadan kâinatı. Vicdan mîzanıyla teçhiz ettiysek özümüzü, kıyamet de mahşer de korkutmaz gözümüzü. Çünkü şuurundayız, yolumuzun, hikayemizin ve sorumluluğumuzun.

AHMET KUTLUAY

Arşın buraya geldiyse konumuza dönelim o vakit. Arşın bir ölçü birimi, ancak Halep'in ne alakası var demeyin. Hikayesini bilmeyen, milli mücadeleyi, Çanakkale'yi bilmeyen biri Halep'i ne bilsin. Arşın burada, evet. Türk toplumunun vicdanı arşındır. Ölçer, biçer, tartar. 68 santimetre mi, bir bacak boyu mu bilmiyorum tarihsel olarak arşının ölçüsü nedir. Bildiğim yeryüzüne insanlık örneği veren Halep gibi Harput'un da tarihimizin kültür ve sanat başkentlerinden biri olduğu. Tabii ki Urfa'yı, Kerkük'ü, Torosları, Bursa'yı, Manisa'yı da sayacağız. Siz de hak verirsiniz ki, yerimiz dar. Satırlar sınırlı. Çok şükür ki sadrımızın nihayeti yok.

Binlerce yıldır yerleşim yeri olan Harput, hem çocuklarımıza kendi tarihimizi anlatan bir anıtsal kent, hem de kültürel diplomasi unsuru olabilir mi? Beraber düşünmek istiyorum.

Son dönemde Uluslararası İlişkilerde Türkiye küresel vizyonu, tarafsız duruşu, bölgesindeki en büyük güç unsuru olarak öne çıkıyor. Bu rüzgârın en verimli şekilde kullanılması tarihi bir sorumluluk. Savunmaya sanayi unsurlarına yaptığımız yatırımlar kadar önemli sayabileceğimiz önemli bir dayanağı daha var Türkiye'nin bu yolda. Yumuşak güç unsurları. Diğer adıyla Türkiye Kamu Diplomasisi kavram ve kurumlarına en az yüz yıllık, bin yıllık vizyonla yatırım yapmalıdır. Böylesine küresel dönüşümlerin odağında dünyayı daha iyi bir yer haline getirme fırsatlarını göz ardı etmemelidir. Malzeme oldukça zengin. Şuurumuz kadar şiirimiz, şevkimiz kadar şehirlerimiz de keşfedilmeyi bekleyen evrensel güzellikleri barındırıyor. Bu bağlamda Elazığ gibi, Trabzon gibi, Manisa gibi tarihi derinliğe sahip pek çok kentimizi ki bunun içine gönül coğrafyamızdaki kentleri de katmamak olmaz, Halep gibi, Üsküp gibi, Filibe, İskeçe, Kerkük gibi...

Bu şehirleri ve bu şehir gibi her mekânsal hazinemizi, kültür ve medeniyetimizin abidevî eserleri olarak birer kültürel diplomasi kentleri olarak inşa etmeyi öneriyorum. Burada pişen her yemek Dünya yetimlerinin karınlarını doyurma umuduyla pişsin. Modern sanatın bütün kavram ve tartışmalarının farkında geleneği yeniden dirilten nefesler var olsun. Yeni Yunusların, Hacı Bektaşların, Pir Sultanların mayalandığı ocaklar olsun bu kültürel diplomasi merkezleri. Kendi sorunlarıyla ve kendi insanıyla uğraşırken sıkışıp kalan gençlik yerine dünyanın derdiyle dertlenen gençler yetişsin bu merkezlerde. Gönül coğrafyamız başta olmak üzere dünyanın her yerinden TİKA, YTB, Yunus Emre Enstitüsü gibi güzide kurumlarımız eliyle gençler kültürel diplomasi merkezlerimizde can bulsun. Entelektüel kavrayışları, sanatsal duyarlılıkları gelişsin. Canlar bir can, gönüller bir gönül olsun. Birbirimize ufuk olalım. İstanbul Musul'un derdiyle dertlensin, Üsküp türküleri İzmir'de söylensin. Halep Kırım'da, Kırım Ankara'da, Ankara Kosova'da soluklansın. Deneyimli diplomatlarımız gençlere dünyayı anlatsın. Kültürel diplomasi merkezi olan bu şehirlerimiz durmadan dönen şu dünyayı yerine göre kendi etrafında döndürsün. Afrika'ya uzanan elimiz kolumuz yüzyıllara uzanan bir kalkınma ve kardeşlik hikâyesinin, emperyalizme ve sömürüye başkaldırma ruhumuzun meşalesini sonsuza kadar yaksın. Semerkand'ın Harezm köyünde doğan büyük dahi Harezmî gibi yeni Harezmîler için toprak mayalandın kültürel değerlerimizin inşa ettiği diplomasi başkentlerinde... Harput gibi merkezler yeniden bütün yakın doğuya kültür başkenti olsun. Dünyanın savaşa ve şiddete bu denli battığı, insanlığın neredeyse nefes alamaz hale geldiği bu çağda insanlığa nefes olsun, tarih boyunca bunun en güzel örneklerini veren Halep gibi Harput gibi kültürel başkentlerimiz...

Fırat Üniversitesi, ilk 1000'de...

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Webometrics 2026 Dünya Üniversite sıralamaları açıklandı. Açıklanan sonuçlara göre Fırat Üniversitesi, geçtiğimiz yıla kıyasla büyük bir sıçrama yaparak dünya genelinde 972'nci sıraya yükseldi ve dünyanın en iyi ilk 1000 üniversitesi arasına girme başarısı gösterdi.

Bir yıl içerisinde 247 basamak birden yükselen Fırat Üniversitesi, uluslararası ölçekte bilimsel üretim, akademik görünürlük ve dijital etki alanlarında sergilediği güçlü performansla dikkatleri üzerine çekti. 2025 yılında dünya sıralamasında 1219'uncu sırada yer alan üniversitemiz, 2026 Webometrics sonuçlarıyla ilk 1000 barajını aşarak önemli bir eşiği geride bıraktı.

Uluslararası görünürlükte güçlü yükseliş

Webometrics sıralamaları; üniversitelerin akademik yayın performansı, bilimsel etki, açık erişim, araştırma görünürlüğü ve dijital akademik varlığı gibi pek çok kriteri esas alıyor. Fırat Üniversitesi, bu alanlarda son yıllarda hayata geçirilen nitelikli akademik çalışmalar, uluslararası iş birlikleri, araştırma projeleri ve bilimsel üretim odaklı vizyonu sayesinde küresel ölçekte önemli bir başarıya imza attı.

Elde edilen bu sonuç, Fırat Üniversitesinin yalnızca bölgesel değil, uluslararası arenada da söz sahibi bir araştırma üniversitesi olma yolunda kararlı adımlarla ilerlediğinin göstergesi oldu.

Rektör Prof. Dr. Fahrettin Göktaş'tan açıklama

Fırat Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Fahrettin Göktaş, Webometrics 2026 sonuçlarına ilişkin yaptığı değerlendirmede; "Fırat Üniversitemizin Webometrics 2026 Dünya Üniversite Sıralamalarında dünyanın en iyi ilk 1000 üniversitesi arasına girmesi, hepimiz için büyük bir

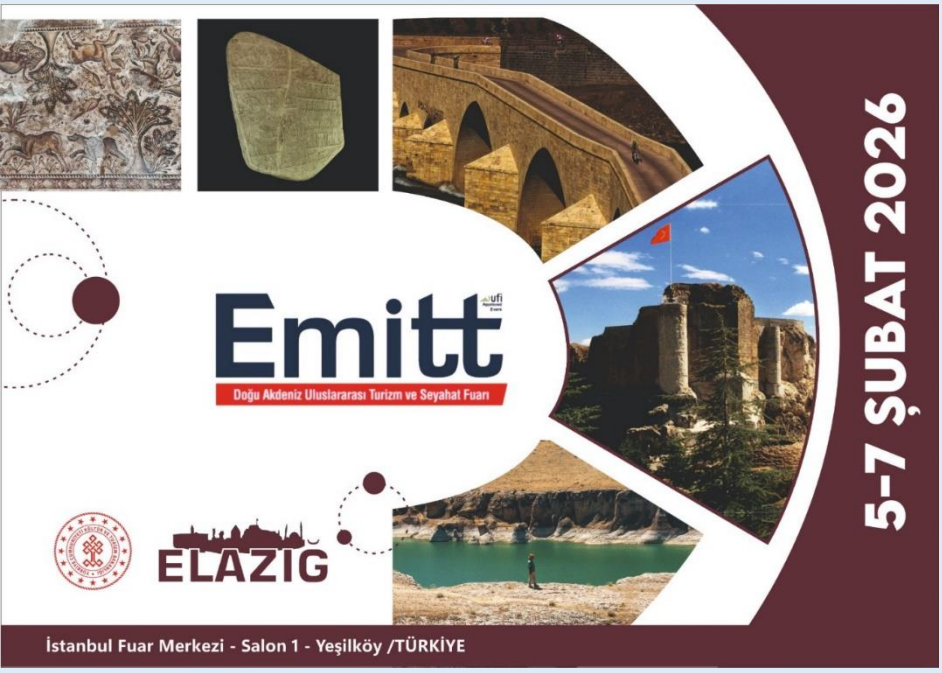
gurur kaynağıdır. Bir yıl gibi kısa bir sürede 247 basamaklık yükseliş, üniversitemizin bilimsel üretim kapasitesinin, akademik kalitesinin ve uluslararası görünürlüğünün somut bir göstergesidir.

Bu başarı; nitelikli akademik kadromuzun özverili çalışmaları, araştırmacılarımızın bilimsel katkıları ve öğrencilerimizin dinamizmi sayesinde elde edilmiştir. Fırat Üniversitesi olarak araştırma odaklı büyümeyi, uluslararası iş birliklerini ve bilimsel üretimi önceleyen vizyonumuzdan taviz vermeden yolumuza devam ediyoruz.

Elde edilen bu sonuç, doğru yolda olduğumuzu göstermektedir. Önümüzdeki süreçte hedefimiz; uluslararası sıralamalarda daha üst basamaklara tırmanmak, üniversitemizi küresel ölçekte daha görünür ve daha güçlü bir konuma taşımaktır. Bu başarıda emeği geçen tüm akademisyenlerimize, araştırmacılarımıza, öğrencilerimize ve idari personelimize gönülden teşekkür ediyorum" dedi.

Elazığ, EMITT Fuarı'nda tanıtılacak

ÇAYDAÇIRA/ELAZIĞ

Tarihi binlerce yıl öncesine uzanan köklü kültürel mirası, zengin doğal güzellikleri ve güçlü turizm potansiyeliyle Doğu Anadolu'nun önemli kentlerinden biri olan Elazığ, 5–7 Şubat tarihleri arasında İstanbul Yeşilköy'de bulunan İstanbul Fuar Merkezi'nde düzenlenecek Doğu Akdeniz Uluslararası Turizm ve Seyahat Fuarı (EMITT)'nda, 1 No'lu salonda yerini alacak.

Elazığ İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Elazığ Valiliği'nin desteğiyle; Fırat Kalkınma Ajansı, TÜRSAB Bölge Temsil Kurulu Başkanlığı temsilcileri ve turizm sektörünün paydaşlarıyla birlikte fuara katılım sağlayacak. EMITT için özel olarak hazırlanan Elazığ standında, kentin kültür, tarih, inanç, doğa ve gastronomi turizmi potansiyeli, yerli ve yabancı katılımcı ile ziyaretçilere tanıtılacak.

Harput'tan Günümüze Uzanan Köklü Miras

UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer alan Harput başta olmak üzere Palu, Sivrice, Keban ve diğer ilçelerde bulunan kültürel ve tarihi değerler fuar süresince ön plana çıkarılacak. Elazığ turizminin merkezinde yer alan Harput'un tarihi dokusu ve kültürel birikimi ziyaretçilere aktarılacak.

Elazığ, tarihi mirasının yanı sıra doğal güzellikleriyle de dikkat çekiyor. Hazar Gölü, Karaleylek ve Saklıkapı kanyonları, Hazarbaba Kayak Merkezi; doğa turizmi, su sporları ve kış turizmi açısından önemli bir potansiyel sunuyor. Kentte bulunan inanç merkezleri, Elazığ'ı inanç turizmi açısından önemli bir destinasyon hâline getirirken, Elazığ'daki müzeler de kentin tarihsel ve kültürel birikimini yansıtan önemli tanıtım unsurları arasında yer alıyor. Ayrıca Elazığ mutfağı ve yöresel lezzetler de fuar kapsamında ziyaretçilere tanıtılacak.

Uluslararası Tanıtım ve İş Birliği Hedefi

EMITT Fuarı'nın, yaklaşık 100 farklı ülkeden 600'ün üzerinde seyahat acentesini bir araya getirmesi, Elazığ'ın turizm değerlerinin ulusal ve uluslararası alanda tanıtılmasına önemli katkı sağlaması açısından büyük bir fırsat sunduğu ifade edildi. İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, fuar aracılığıyla Elazığ turizminin sürdürülebilir şekilde gelişmesine katkı sağlamayı hedefliyor.

AYLIK KÜLTÜR, SANAT VE AKTÜEL DERGİ

ÇAYDAÇIRA

